

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИ АКАДЕМИЯСИ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ ИЛМИЙ-ТАЪЛИМ МАРКАЗИ

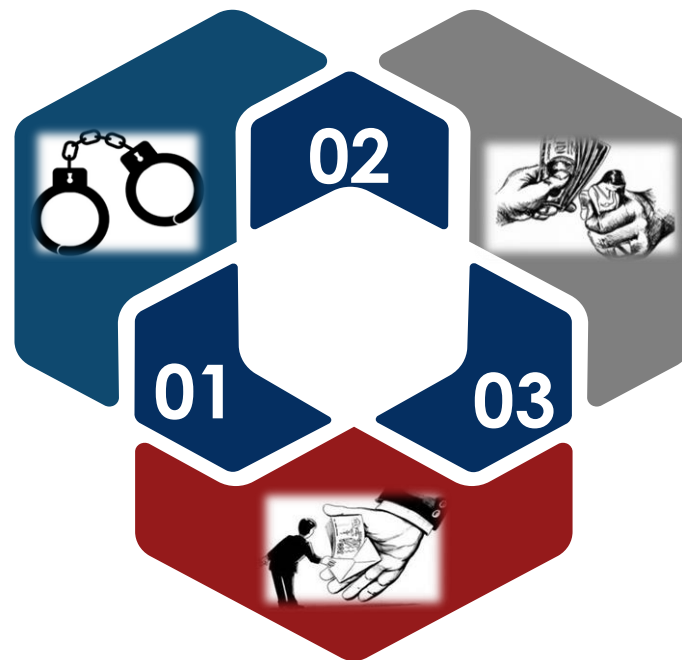

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ БОРАСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СИЁСАТИНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

1. Коррупцияни белгиловчи омиллар ва унинг келиб чиқиш сабаблари

Коррупцияга оид
хуқуқбузарлик - коррупция
аломатларига эга бўлган,
содир этилганлиги учун
қонун ҳужжатларида
жавобгарлик назарда
тутилган қилмиши
тушунилади

“Коррупция” атамаси
“бузиш, тизимни издан
чиқариш, пора эвазига
оғдириш” деган маънони
англатадиган латинча
“corruptio” сўзидан келиб
чикқан

Коррупция — шахсинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини
ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида
қонунга хилоф равишда фойдаланиши, худди шунингдек бундай нафни қонунга хилоф
равишда тақдим этиши тушунилади

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИНИНГ КЎРИНИШЛАРИ

Лоббизм (инглиз. lobby – кулуар, коридор) расмий вакиллар билан норасмий шахсларнинг ўзаро учрашиб, расмий қарорлар устунлик қабул қилишдаги сиёсий таъсирнинг ўзига хос тури

Раҳнамолик, фаворитизм (фр. favorit) химоя остидаги айрим ходимларни яқин олиш ва қуллаб-қувватлаш

Кронизм (инглиз. хамфикр, таниш биличилик, гуруҳбозлик) лавозимларни таниш-билишчилик асосида дўстларга бериш

Клиентелизм (ингл. clientelism, лот. clientēla - мижоз) - юқори лавозимдаги мансабдор шахс ва унга хайрихоҳ бўлган шахслар (мансабдор шахслар, тадбиркорлар, сиёсий гуруҳлар)

Пантуфляж (фран. шиппакни алмаштириш) – давлат хизматчиси давлат секторидан кетиб, хусусий секторга ишга жойлашиши

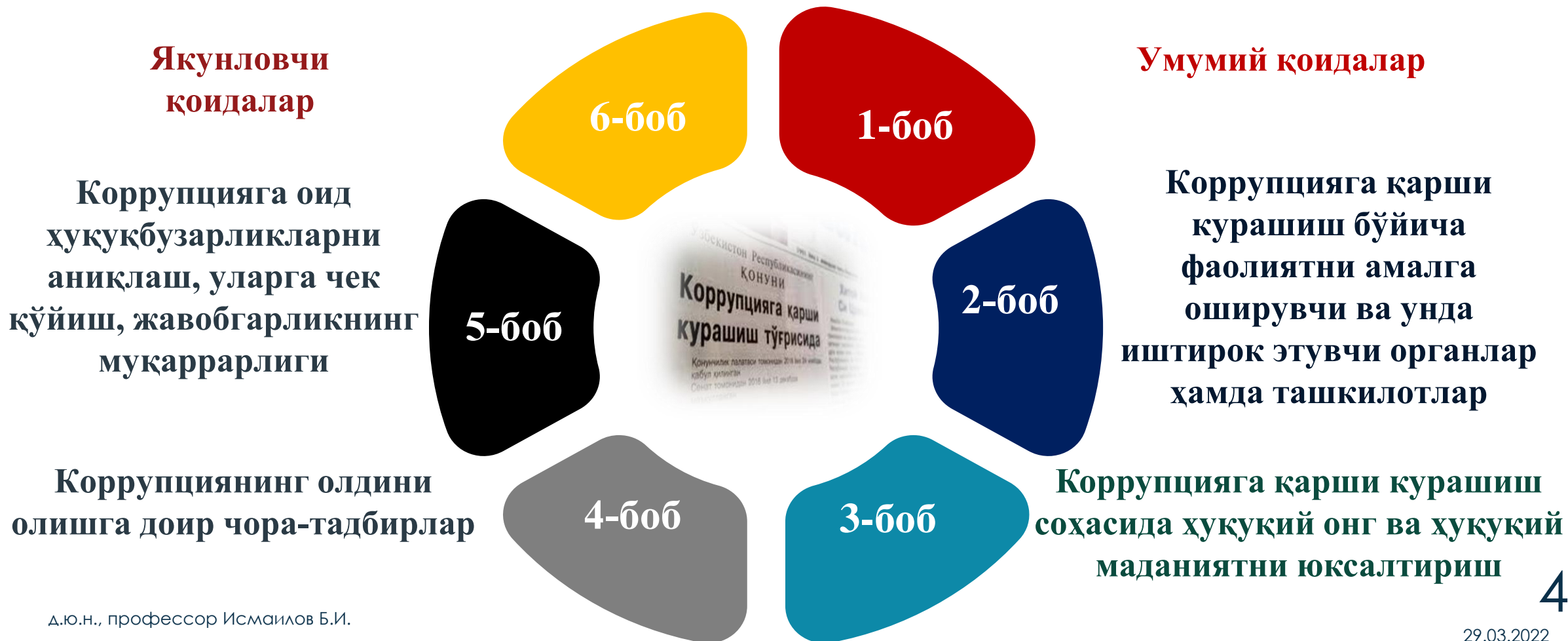
Непотизм (лот. nepos жиян) қариндош-уруғчилик, ҳудудий ёки этник принциплар асосида давлат тузилмаларида ёки бошқа тузилмаларда тор гуруҳчилик манфаатлари билан иш кўриш

Протекционизм (лот. кўмаклашиш) маълум бир шахсларни лавозимга тайинлашга кўмаклашиш

Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонунининг мазмуни ва моҳияти

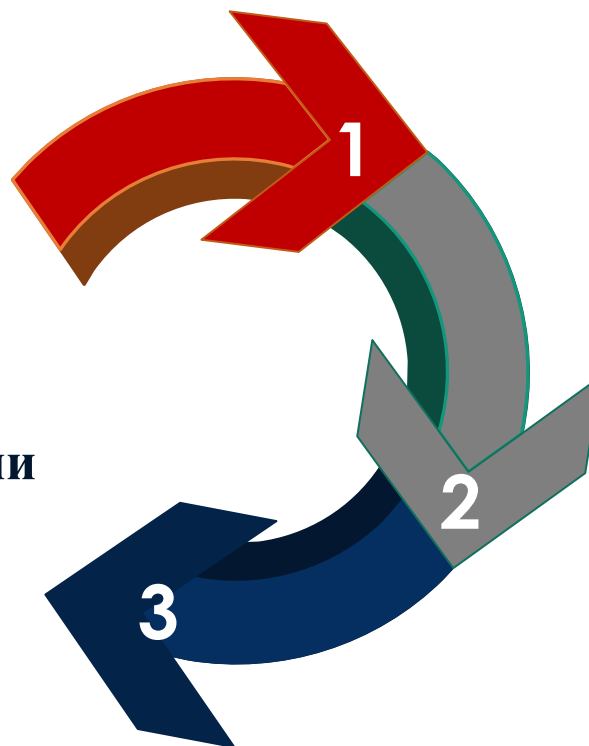
«Коррупцияга қарши кураш тўғрисида»ги Қонуни 2017 йил 3 январда қабул қилинган
Қонун 6-та боб, 34-моддадан иборат

Коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

**Давлат ва жамият ҳаётининг
барча соҳаларида
коррупциянинг олдини олишга
доир чора тадбирларни амалга
ошириш**

**Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни
ўз вақтида аниқлаш, уларга чек
қўйиш, уларнинг оқибатларини,
уларга имкон берувчи сабаблар ва
шарт-шароитларни бартараф этиш,
коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни
содир этганлик учун
жавобгарликнинг муқаррарлиги
принципини таъминлаш**

**Аҳолининг ҳуқуқий онги
ва ҳуқуқий маданиятини
юксалтириш, жамиятда
коррупцияга нисбатан
муросасиз муносабатни
шакллантириш**

**Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонуни
(2021 йил 18 ноябрь)**

Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 29 августда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида»ги Қонуни

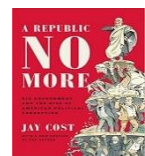
«26²-модда. Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузани кўриб чиқиш

Ўзбекистон Республикасининг 2003 йил 29 августда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Регламенти тўғрисида»ги Қонуни

«25²-модда. Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузани кўриб чиқиш

Ўзбекистон Республикасининг 2011 йил 29 сентябрда қабул қилинган «Жиноят ишини юритиш чоғида қамоқда сақлаш тўғрисида»ги Қонуни

«23¹-модда. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги ходимларининг қамоқда сақлаш жойларига бориши

Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 14 майда қабул қилинган «Хуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисида»ги Қонунига

«12³-модда. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг хуқуқбузарликлар профилактикаси соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 11 апрелда қабул қилинган «Парламент назорати тўғрисида»ги Қонунига

«8²-модда. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузасини кўриб чиқиш

Ўзбекистон Республикасининг 2017 йил 3 январда қабул қилинган «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Қонунига

«8-модда. Ўзбекистон Республикасининг Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий кенгаши ва унинг ҳудудий кенгашлари

«8¹-модда. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги ваколатлари

«28-модда. Коррупцияга оид хуқуқбузарликлар тўғрисидаги ахборотни хабар қилувчи шахсларни ва уларнинг яқин қариндошларини ҳимоя қилиш

Коррупцияга оид маъмурий ҳуқуқбузарликлар ва коррупцияга оид жиноятлар

Вазирлар Маҳкамасининг “Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишда бошқа тарзда кўмаклашган шахсларни рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” қарори (829-сон, 31.12.2020 й.) қабул қилинди.

Низомга асосан
коррупцияга оид маъмурий ҳуқуқбузарликлар тойифасига — Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси 61-1, 193-1 ва 193-2-моддаларида назарда тутилган ҳуқуқбузарликлар;

коррупцияга оид жиноятлар тойифасига эса — Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси 167-моддасининг иккинчи қисми «г» банди, 168-моддасининг учинчи қисми «в» банди, 192-9 ва 192-10, 205, 209 — 214-моддалари, 243-моддасида назарда тутилган жиноятларни мансаб мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиш ҳамда 301-моддасида кўрсатилган жиноятлар ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Олий суди, Давлат хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, Миллий гвардиясининг **2019 йил 30 декабрдаги ҚК-72, 08/УМ-804-19, 42, 101, 01-02/22-70, 34-сон қарори билан тасдиқланган “Электрон жинойй-ҳуқуқий статистика” ягона ахборот тизимини юритиш тартиби тўғрисидаги низомга асосан:**

1 “Коррупцияга оид жиноятлар тоифасига қуйидагилар кириши:

Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг **192⁹, 192¹⁰, 210, 211, 212, 213, 214-моддаларида** назарда тутилган жиноятлар;

2 ғаразгўйлик ёки бошқа шахсларнинг манфаатларини кўзлаб содир этилган Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг **192¹¹, 205, 206, 209, 301-моддаларида** назарда тутилган жиноятлар;

3 мансабдор шахс томонидан мансаб мавқеини суиистеъмол қилиш йўли билан ғаразгўйлик ёки бошқа шахсларнинг манфаатларини кўзлаб содир этилган Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг **167, 168-моддаларида** назарда тутилган жиноятлар белгиланган.

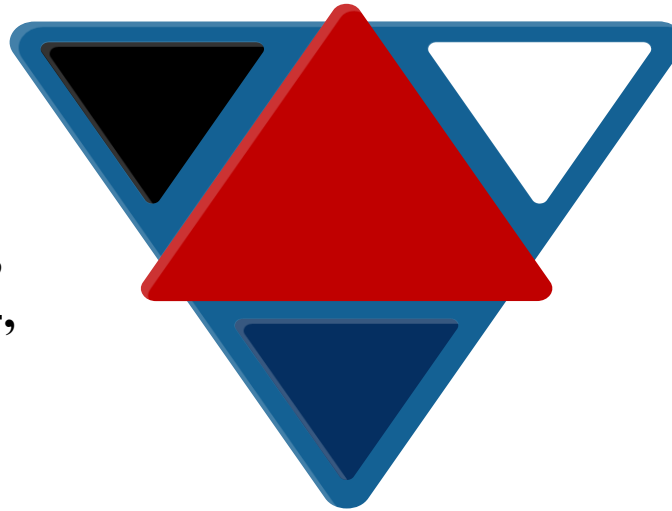
Мансабдор шахслар томонидан коррупциявий ҳуқуқбузарликлар содир этилганлиги учун жавобгарлик турлари

Жиноий жавобгарлик

ЖК 167, 168, 192-9, 192-10, 192-11,
205, 206, 209, 210, 211, 212, 213, 214,
301-моддалари

Маъмурий жавобгарлик

МЖТК 61, 193²-моддалари

Интизомий жавобгарлик

Касб одоби қоидаларини бузиш
Хизмат ўташ талабларини бузиш
Интизомга хилоф ножўя ҳаракатлар
Номувофиқ хатти-ҳаракатлар

Жавобгарликка тортилган мансабдор шахсларнинг содир этган жиноятлари турлари:

Шу билан бирга, мансабдор шахслар томонидан 2013 йилдан 2020 йилгача содир этилган коррупцияга оид жиноятлар **43 фоизга камайган**, айнан прокуратура органлари томонидан 2015 йилдан 2020 йилгача турли коррупцион жиноятлар учун 20000 ошиқ шахсга (2015 йил – 6853, 2016 йил – 4524, 2017 йил – 2794, 2020 – 1723, 2021) қарши 10000 ошиқ та жиноят иши қўзғатилган (2015 йил – 3778, 2016 йил – 2860, 2017 – 1934, 2018 - 1907, 2019 – 1339, 2020 – 1148, 2021 - 3 050).

Мансабдор шахслар жиноятчилиги таҳлили:

Жавобгарликка тортилган мансабдор шахслар мавқеи:

Зарар

д.ю.н., профессор Исмаилов Б.И.

11
29.09.2022

2021 йил давомида республика бўйича жами 2.345 та жиноят иши бўйича 2.804 нафар мансабдор шахслар жиноий жавобгарликка тортилган.

Жинояти фош қилинган мансабдор шахсларнинг 16 нафари республика, 241 нафари вилоят ва 2.547 нафари туман (шаҳар) миқёсидаги вазирлик, идора ва ташкилотларда фаолият юритган.

Жиноий жавобгарликка тортилган мансабдор шахсларнинг со1.741 нафари ўзганинг мулкани ўзлаштириш ва растрата йўли билан талон - торож қилиш, 269 нафари фирибгарлик, 153 нафари пора олиш, 168 нафари мансаб мавқеини суиистеъмол қилиш, 42 нафари мансаб ваколати доирасидан четга чиқиш, 41 нафари мансаб сохтакорлиги, 12 нафари пора бериш ва 378 нафари бошқа жиноятларни дир этишган.

Мансабдор шахсларнинг жиноятлари оқибатида давлат ва жамият манфаатларига 913,7 млрд. сўм миқдорида моддий зарар етказилган бўлиб, тергов жараёнида ушбу зарарнинг 714,8 млрд. сўми ундирилган.

СТАТИСТИК
МАЪЛУМОТЛАР

1

«Ижтимоий фикр» маркази томонидан аҳоли ўртасида ўтказилган сўров натижалари бўйича **энг кўп коррупциялашган соҳалар** кўрсаткичи (фоиз)

Соҳа	2017 й.	2018 й.	2019 й.	2020 й.	2021 й.
Соғлиқни сақлаш	37,6	34,3	42,9	35,3	42,9
Таълим	31,4	29,2	35,1	38,4	34,2
Ишга қабул қилиш	16,2	32,1	45,5	22,6	22,7
Ҳокимият	2,6	8,1	11,9	12,4	20
Ижтимоий таъминот органлари	8,4	6,5	9,8	5	8,1

2

2018-2021 йилларда **энг кўп жиноий жавобгарликка тортилган вазирлик ва идоралар** мансабдор шахсларининг кўрсаткичи:

- 951 нафари халқ таълими вазирлиги
- 840 нафари соғлиқни сақлаш вазирлиги
- 505 нафари мактабгача таълим вазирлиги
- 375 нафари олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
- 221 нафари маҳаллий ҳокимликлар
- 159 нафари кадастр агентлиги
- 158 нафари бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги

3

2017-2021 йилларда давлат органлари мансабдор шахсларининг жиноятчилик аҳволи

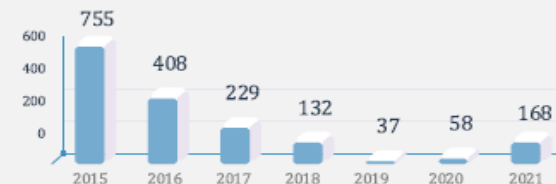
Мулкни талон-торож қилиш

Пора олиш, пора бериш, порахўрликда воситачилик

Хизмат ваколатларини суиистеъмол қилиш

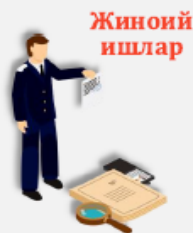

4

Мансбдор шахслар

Жиноий жавобгарликка тортилган мансбдор шахслар ва жиноят ишлари сони

Жиноий ишлар

6

Жавобгарликка тортилган мансбдор шахсларнинг мақоми

Республика даражасидаги ходимлар

Вилоятлар даражасидаги ходимлар

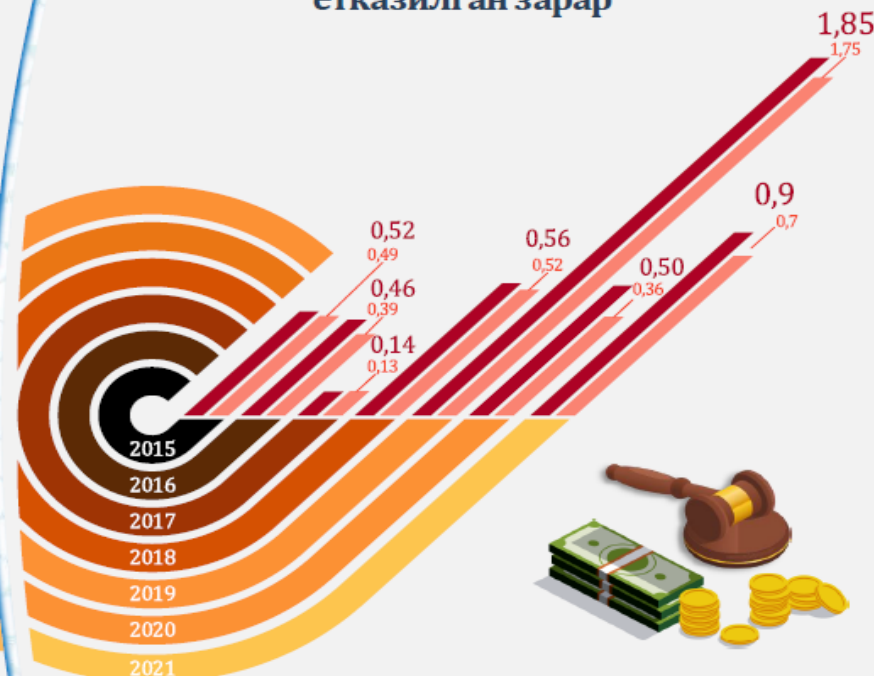
Туман (шаҳар) даражасидаги ходимлар

СТАТИСТИК
МАЪЛУМОТЛАР

5

Давлат ёки жамоат манфаатларига етказилган зарар

Етказилган зарар (трлн сўм)
Ундирилган зарар (трлн сўм)

Коррупциявий жиноятлар фош этилиши

Қайд этилишича, йил давомида манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда коррупциянинг олдини олишга қаратилган **26 та норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳалари ишлаб чиқилган ва ҳозирда ушбу ҳужжатлардан 8 таси қабул қилинган.**

2021 йилда Давлат харидлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ижроси бузилганлиги билан боғлиқ **142,7 млрд сўм миқдоридаги моддий зарар етказилишига** доир ҳолатлар аниқланган. Аниқланган коррупция ҳолатлари юзасидан тўпланган ҳужжатлар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга тақдим қилиниб, Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан умумий **49 та жиноят иши ва 24 та маъмурий ишлар қўзғатилган.**

Таҳлилларга кўра, 2021 йилда **6 294 нафар шахслар** томонидан **7 953 та коррупцион ҳолатлар билан боғлиқ жиноятлар** содир этилган.

Шундан, давлат органлари ва ташкилотлари зиммасига юклатилган вазифа ва функцияларни бажаришга оид **3 050 нафар шахс** томонидан **4 186 та коррупцион ҳолат билан боғлиқ жиноятлар** ҳисобга олинган.

ИЖТИМОЙ СЎРОВ НАТИЖАЛАРИ

2020 йилнинг 4-14 сентябрь кунлари “Ижтимоий фикр” республика жамоатчилик фикрини ўрганиш Маркази мамлакат фуқаролари ўртасида «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида жамоатчилик фикри» мавзусида сўров ўтказилганда иштирокчиларидан аксариятининг ҳисоблашича (60,8%), коррупцияга оид жиноятларнинг асосини иқтисодий, 53% ҳуқуқий, ахлоқий 47,9%, ижтимоий 39,8% омиллар ташкил этади.

Тадқиқотда, сўралган фуқароларнинг фикрига кўра, қайси соҳаларда коррупциянинг тарқалганлиги аниқланди (**таълим тизимида - 38,4**, соғлиқни сақлаш соҳасида - 35,3, ишга жойлашишда - 22,6, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларда - 12,1, солиқ органларида - 6,9, суд тизимида - 6,1, ҳокимликлар - 6,1, ижтимоий таъминот -3,6, савдо тизимида -2,3, божхона - 2,1, коммунал хизматлар 1,6, бошқа соҳалар -13,5 %).

2019-2020 йилларда тизим ходимларига нисбатан 233 та жиноят ишлари қўзғатилган ва уларнинг жиноий жавобгарлик масаласи ҳал этилган

Коррупциявий ҳуқуқбузарликлар асосий кўринишлари

Маиший коррупция

**Тадбиркорлик соҳасидаги
коррупция**

Сиёсий соҳасидаги коррупция

**Иқтисодиёт соҳадаги
коррупция**

**Ижтимоий соҳадаги
коррупция**

**Давлат органлардаги
коррупция**

**Хусусий сектордаги
коррупция**

**Давлат бошқарувидаги
коррупция**

**Халқаро унсур билан
боғлиқ коррупция**

Юқори тойифадаги коррупция

Коррупциявий жиноятларнинг содир этилишига шароит яратувчи омиллар

Мансабдор шахсларга чекланмаган
дискрецион ваколатлар берилиши

Кадрларни танлаш ва жой-жойига
қўйишдаги камчиликлар (билимсиз
ва тажрибаси йўқ ёки ишончсиз
шахсларни қариндош уруғчилик,
таниш-билишчилик асосида ишга
қабул қилиш ва бошқалар

Тарбиявий ишлардаги
нуқсонлар

Режалаштиришдаги камчиликлар,
хизмат фаолиятини ташкил этишдаги
нуқсонлар (мажбуриятларни
тақсимлаш, ваколатни белгилаш, иш
хажмининг кўплиги ва ҳ.к.)

Хўжасизлик ва ортиқча сарф-харажатга
йўл қўйиб бериш (энергия манбаларидан,
моддий ва одам ресурсларидан
тежамкорликсиз фойдаланиш)

Ҳисоб-китоб ва назоратнинг
суствлиги

Мансабдор шахсларнинг фойдаси
ва сарф-харажатлари ва улар
томонидан хизмат вазифаларини
бажариши устидан назоратни
йўқлиги, коррупциявий ҳолатларга
эътиборсизлик

Замонавий фан, техника ва
технологиялар жорий
этилмаганлиги

Коррупцияни идрок этиш индексидаги кўрсаткичлар

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2021

39	North Macedonia
39	Suriname
39	Tanzania
39	Vietnam
38	Argentina
38	Brazil
38	Indonesia
38	Lesotho
38	Serbia
38	Turkey
37	Gambia
37	Kazakhstan
37	Sri Lanka
36	Cote d'Ivoire
36	Ecuador
36	Moldova
36	Panama
36	Peru
35	Albania
35	Bosnia and Herzegovina
35	Malawi
35	Mongolia
35	Thailand

34	El Salvador
34	Sierra Leone
33	Egypt
33	Nepal
33	Philippines
33	Zambia
33	Algeria
32	Eswatini
32	Ukraine
31	Gabon
31	Mexico
31	Niger
31	Papua New Guinea
30	Azerbaijan
30	Bolivia
30	Djibouti
30	Dominican Republic
30	Laos
30	Paraguay
30	Togo
30	Kenya
29	Angola

29	Liberia
29	Mali
29	Russia
28	Mauritania
28	Myanmar
28	Pakistan
28	Uzbekistan
27	Cameroon
27	Kyrgyzstan
27	Uganda
26	Bangladesh
26	Madagascar
26	Mozambique
25	Guatemala
25	Guinea
25	Iran
25	Tajikistan
24	Lebanon
24	Nigeria
24	Central African Republic
23	Cambodia
23	Honduras
23	Iraq

23	Zimbabwe
22	Eritrea
21	Congo
21	Guinea Bissau
20	Chad
20	Comoros
20	Haiti
20	Nicaragua
20	Sudan
19	Burundi
19	Democratic Republic of the Congo
19	Turkmenistan
17	Equatorial Guinea
17	Libya
16	Afghanistan
16	Korea, North
16	Yemen
14	Venezuela
13	Somalia
13	Syria
11	South Sudan

Transparency Internationalнинг манбалари

Ўзбекистон Республикаси 2021 йилги “Коррупцияни идрок этиш индекси”да **7 та манбага** асосан баҳоланган

Rule of Law Index

Varieties of Democracy

Transformation Index

EIU Country Ratings

Nations in Transit Ratings

Давлатларнинг сиёсати ва институтларини баҳоси (CPIA)

Global Insight: Country Risk Ratings

20

29.03.2022

Коррупциявий ҳуқуқбузарликлар айрим кўринишлари

Меҳнат муносабатлари
tizimidaги коррупция

Ижтимоий таъминот
tizimidaги коррупция

Соғлиқни сақлаш
tizimidaги коррупция

Давлат хизматларини
кўрсатиш tizimidaги
коррупция

Бюджет tizimidaги
коррупция

Қишлоқ хужалиғи
tizimidaги коррупция

Банк tizimidaги
коррупция

Давлат харидлари
соҳасидаги коррупция

Спортдаги коррупция

Таълим tizimidaги
коррупция

Капитал қурилиш
tizimidaги коррупция

Транспорт tizimidaги
коррупция

Табийи ресурслардан
фойдаланиш соҳасидаги
коррупция

Ер ажратиш tizimidaги
коррупция

Божхона tizimidaги
коррупция

21

Коррупцияга қарши курашишга масъул бўлган мустақил ваколатли органлар ташкил этиш

中国共产党中央纪律检
查委员会

香港特別行政區
廉政公署
INDEPENDENT COMMISSION AGAINST CORRUPTION
HONG KONG SPECIAL ADMINISTRATIVE REGION

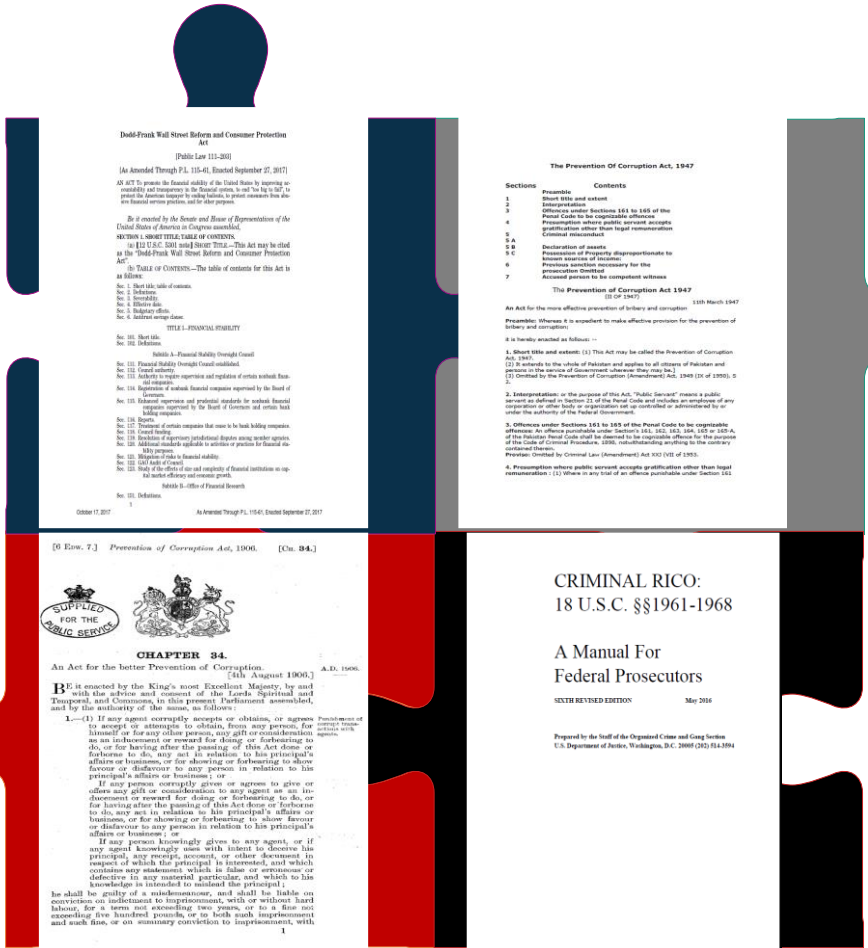
Коррупцияга қарши кураш борасида иқтисодий ривожланган давлатлар тажрибаси

АҚШда

1883 йилда «Фуқаролик
давлат хизмати
тўғрисида»ги (Пендлтон)
Қонуни қабул қилинган

Сингапурда 1959 йилда
“Коррупцияга қарши
курашиш тўғрисида”ги
Қонун қабул қилинган

Британия империясида
1889 йилда «Давлат
идораларида порахўрликка
қарши курашиш
тўғрисида»ги Қонун қабул
қилинган

АҚШда
1970 йилда “Уюшган
жиноятчиликка қарши
курашиш тўғрисида”ги (РИКО)
Қонун қабул қилинган

23

Репрессив чоралар

Ўлим жазоси
Отиш

Китай, Иран, Ирак,
Саудовская Аравия,
Таиланд, Куба

10 йил мобайнида 10 минг мансабдор
қатл этилган.

Кулни чопиш

Коррупция
ўғриликнинг тури
хисобланади

ОАЭ, Катар,
Бахрейн

Дарра

уриш

Маиший коррупция учун

Сингапур, Индия,
Пакистан

5-24 таёқ
ротанговыми палками

Превентив чоралар

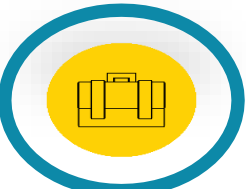
Замонавий давлат бошқарувни жорий этиш

Канада
Франция

Қонун устуворлигини таъминлаш

ИХТТ
давлатлари

Шаффофлик ва ҳисобдорликни таъминлаш

Япония
Корея
Австралия

**Коррупцияга қарши маданиятни
шакллантириш**

Малайзия
Гонконг

**Меритократия тизимини, иш шароитини,
иқтисодий, ижтимоий ҳимояни жорий этиш**

Сингапур
Швеция
АҚШ

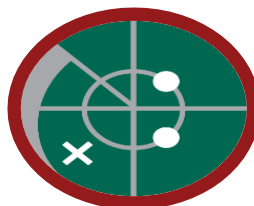

Превентив чоралар

Аҳолининг ҳуқуқий онгини юксалтириш

ИХТТ
давлатлари

**Коррупциявий хавф-хатарларни
аниқлаш ва уларни бартараф этиш**

Голландия
Исроил

**Коррупцияга қарши крашишга
диний қадриятларни жалб этиш**

Саудия
Арабистони, Эрон,
Қатар, Малайзия

**Даромадлар, харажатлар, манфаатлар
декларациялаш тизимини жорий этиш, ички,
ташқи аудит тизимларини мустаҳкамлаш**

ИХТТ
давлатлари

**Давлат хизматларини автоматлашириш,
хизматларни рақамлаштириш**

Корея,
Канада
Грузия

2. Коррупцияга қарши кураш борасида давлат сиёсатининг асосий йўналишлари

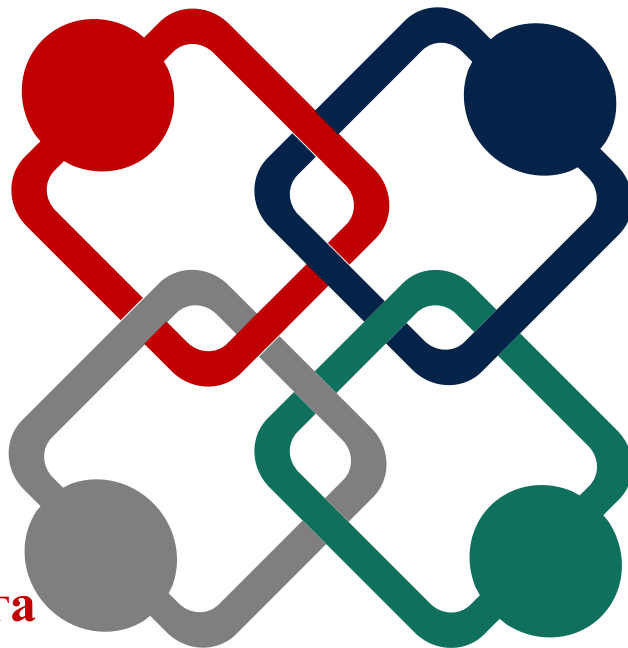

“Коррупция ва уюшган жиноятчиликка қарши курашиш, шунингдек, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш масалаларини самарали ечиш устувор вазифаларимиздан бири бўлиб қолади”

Ўзбекистон Республикаси Президенти

Шавкат Мирзиёев

**2005 йил 23 мартда Ўзбекистон
Республикаси БМТнинг Трансмиллий
уюшган жиноятчиликка қарши
Конвенцияга (2000й. 15 ноябрь)
қўшилди**

**2008 йил 7 июлда Ўзбекистон
Республикаси БМТнинг
Коррупцияга қарши конвенцияга
(2003 й. 31 октябрь) қўшилди**

**2010 йил мартда Иқтисодий ҳамкорлик
ва ривожланиш ташкилоти (ОЭСР)
доирасида қабул қилинган
коррупцияга қарши курашнинг
Истанбул режасига
(2003 йил 10 сентябрь) қўшилди**

**2011 йил 13 декабрда Жиноий
даромадларни легаллаштиришга
ва терроризмни молиялаштиришга
қарши курашиш бўйича Евроосиё
гуруҳи тўғрисидаги битимини
(Москва, 2011 йил 16 июнь)
ратификация қилган.**

28

БМТнинг Коррупцияга қарши конвенцияси

2003 йил 31 октябрда қабул қилинган БМТнинг Коррупцияга қарши конвенцияси коррупцияга қарши кураш борасидаги энг асосий халқаро ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси мазкур халқаро ҳужжатга қўшилган: Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси Қонунчилик палатаси томонидан “БМТнинг Коррупцияга қарши конвенциясига Ўзбекистон Республикасининг қўшилиши тўғрисида”ги Қонуни 2008 йил 24 июнда қабул қилинди ва 2008 йил 27 июнда Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси Сенати томонидан маъқулланди ва 2008 йил 28 августдан эътиборан кучга кирди.

БМТнинг Коррупцияга қарши конвенцияси муқаддима ҳамда 8 та боб, 71 та моддадан иборат бўлиб, 1-бобда (1-4) умумий қоидалар, 2-бобда (5-14) коррупциянинг олдини олиш чоралари, 3-бобда (15-42) жиноятчилик ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолияти, 4-бобда (43-50) халқаро ҳамкорлик, 5-бобда (51-59) активларни қайтариш бўйича чоралар, 6-бобда (60-62) техник ёрдам ва маълумот алмашинуви, 7-бобда (63-64) амалга ошириш механизмлари, 8-бобда (65-71) якуний қоидалар акс этган.

Конвенциянинг асосий нормалари

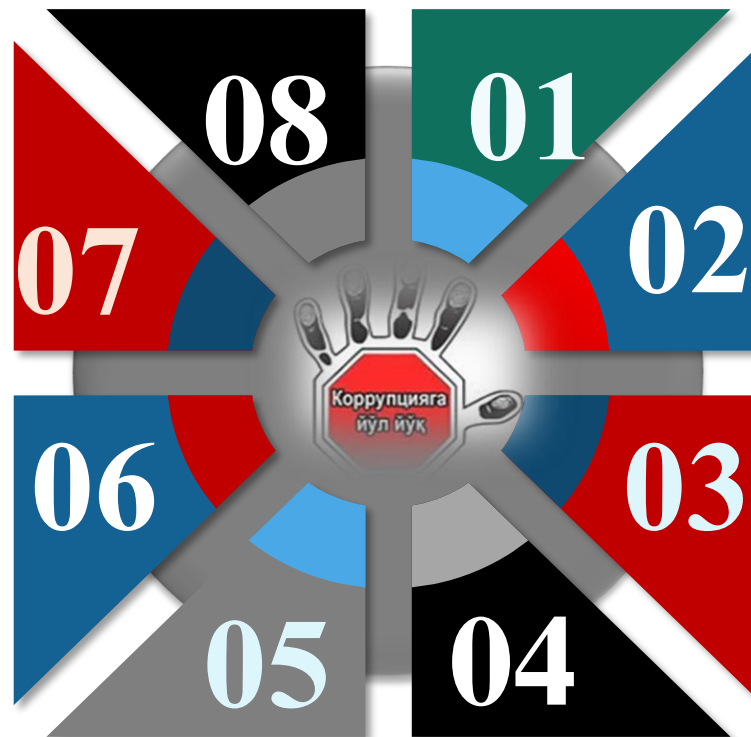
18-моддаси “Ғаразли мақсадларда мавқеидан фойдаланиш”

17-моддаси “Оммавий мансабдор шахс томонидан мол-мулк талон-торож қилиниши, ноқонуний ўзлаштирилиши ёки кўзда тутилмаган мақсадларда ишлатилиши”

16-моддаси “Хорижий оммавий мансабдор шахсларни ва оммавий халқаро ташкилотларнинг мансабдор шахсларини пора эвазига оғдириш”

10-модда. Оммавий ҳисобдорлик

32-модда. Маълумот берувчи шахслар ҳимосини таъминлаш

20-модда. Ноқонуний бойлик ортириш

5-модда. Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши ҳаракат қилиш сиёсати ва амалиёти

6-модда. Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши ҳаракат қилиш органи ёки органлари

8-модда. Оммавий мансабдор шахсларнинг Одоб ахлоқ кодекслари

9-модда. Оммавий харидлар ва оммавий маблағларни бошқариш.

30

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИХТТ ТАЛАБЛАРИНИ БАЖАРИШИ ЮЗАСИДАН ЎТКАЗИЛГАН МОНИТОРИНГЛАР

2018 йил
4 раунд

Коррупцияга қарши
курашиш
самарадорлиги, халқаро
хамкорлик

4

5

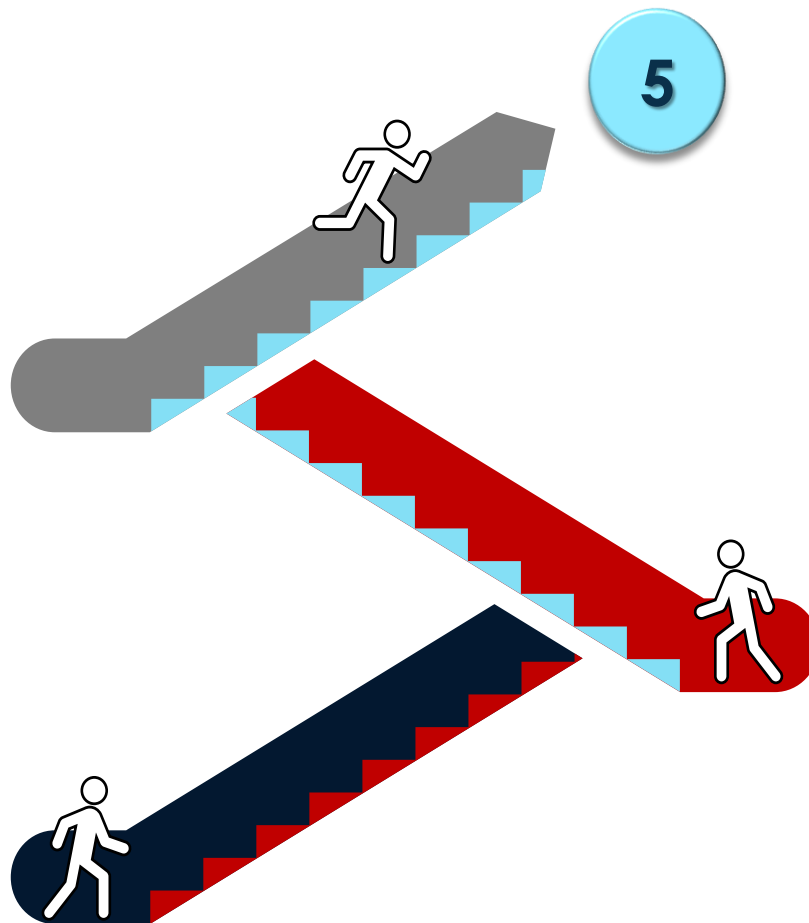
2022 йил
5 раунд

2012 йил
1-2 раунд

Коррупцияга қарши тизим
яратилганлиги

1-2

3

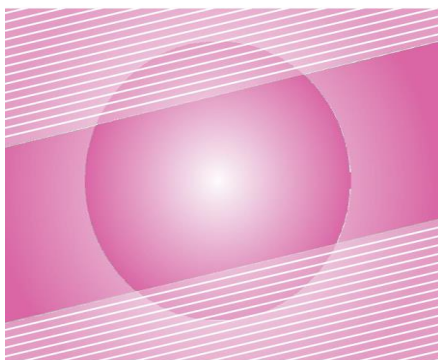
2015 йил
3 раунд

Халқаро мажбуриятларни
бажариш

31

Антикоррупционные реформы в Узбекистане

4-й раунд мониторинга в рамках Стамбульского плана действий по борьбе с коррупцией

КОРРУПЦИОННАЯ КАРТИНА КУРАШИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА ИДОРАЛАРА КОМИССИЯСИ

100017, Тошкент шаҳри, Ахметниязов йўли, 66
2019 йил 31 июль

Коррупцияга қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссияси аъзолари халқа ботига назардан ва идораларга (руйхат бўйича)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги ПҚ-5729-сон Фармони билан тасдиқланган 2019-2020 йилларда коррупцияга қарши курашиш Давлат дастурининг асосий ҳуқуқий енгил ва ҳуқуқий маданийлик юксалтириш, жамиятда коррупцияга қаршилик чораси мунасибати шакллантириш йўналишида назарда тутилган 1,2,3-бандлари ижроси бўйича тасдиқланган чора-тадбирлар режалари, шунингдек, Давлат дастурининг 30-банди ижроси юзасидан тасдиқланган Истеъдодий ҳамкорлик ва тармоқдаги таъхилотиини тасвирларини баъзири бўйича "Йўл харитаси" ижро учун юборилмоқда.

Махсус режалар ва "Йўл харитаси"да белгиланган тадбирлар ижросини ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли тўлиқлаб, қўрсатилган муддатларда ахборот тақдими этиштириш талаб этилади.

Шунингдек, Фармон ижроси юзасидан таъйинланган коррупцияга қарши курашиш бўйича ишончли таъдбирларнинг идоралараро комиссияси аъзолари дастуридан илҳам қилиш ва тасдиқлаш учун юборилмоқда.

Илова: «63» - варианти

Баш прокурор,
Коррупцияга қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссияси раиси

(Signature)

Н.Т.Йулдошев

«УТВЕРЖДАЮ»
Председатель Республиканской
межведомственной комиссии по
противодействию коррупции

(Signature)

Н.Т.Йулдошев

«31» июля 2019 г.

«ДОРОЖНАЯ КАРТА» по исполнению рекомендаций Узбекистану по результатам Четвертого раунда мониторинга в рамках Стамбульского плана действий по борьбе с коррупцией АКС ОЭСР

№	Рекомендации ОЭСР	Наименование мероприятий	Механизм реализации	Сроки исполнения	Исполнители
Глава 1. Антикоррупционная политика					
Рекомендация №1					
1.1	Подготовить и принять новый антикоррупционный документ стратегического характера, определив приоритеты и ожидаемые результаты его воздействия на уровень коррупции в стране.	Разработка и согласование с Межведомственной комиссией индикаторов эффективности в достижении целей по каждому пункту Государственной программы.	Организационные мероприятия	июль-август 2019 г.	Министерства и ведомства, Республиканская межведомственная комиссия по противодействию коррупции (далее Межведомственная комиссия)
1.2	Регулярно пересматривать и обновлять документы антикоррупционной политики с учетом изменения ситуации, задач и потребностей.	Инвентаризация нормативно-правовой базы в сфере противодействия коррупции с учетом первостепенных задач и потребностей. Обновление и принятие ведомственных и региональных документов антикоррупционной политики.	Ведомственные документы по противодействию коррупции	ежегодно	Министерства и ведомства

д.ю.н., профессор Исмаилов Б.И.

29.03.2022

32

Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгаши мажлисининг 2021 йил 19 августдаги 4-сонли баённомаси билан ИХТТ тавсияларини бажари бўйича “Йўл харитаси тасдиқланди”

Приложение 5
к протоколу №4 заседания
Национального совета по противодействию
коррупции Республики Узбекистан
от 19 августа 2021 года

«ПЛАН ДЕЙСТВИЙ» по исполнению рекомендаций Узбекистану по результатам Четвертого раунда мониторинга в рамках Стамбульского плана действий по борьбе с коррупцией АКС ОЭСР

№	Рекомендации ОЭСР	Наименование мероприятий	Механизм реализации	Сроки исполнения	Исполнители
Глава 1. Антикоррупционная политика					
Рекомендация №1					
1.1	Подготовить и принять новый антикоррупционный документ стратегического характера, определив приоритеты и ожидаемые результаты его воздействия на уровень коррупции в стране.	Разработка и согласование с Национальным советом индикаторов эффективности в достижении целей по каждому пункту Государственной программы.	Организационные мероприятия	январь 2022 г.	Агентство (А.Бурханов), Министерства и ведомства
1.2	Регулярно пересматривать и обновлять документы антикоррупционной политики с учетом изменения ситуации, задач и потребностей.	Инвентаризация нормативно-правовой базы в сфере противодействия коррупции с учетом первоочередных задач и потребностей. Обновление и принятие ведомственных и региональных документов антикоррупционной политики.	Ведомственные документы по противодействию коррупции	ежегодно	Министерства и ведомства
1.3	Продолжить разработку и реализацию планов действий на национальном, ведомственном и местном уровнях, на основе рисков и необходимости. Обеспечить высокое качество этих документов, включая эффективные меры выполнения и индикаторы оценки их воздействия на уровень коррупции в сфере их действия.	Разработка методологии оценки коррупционных рисков. Анализ коррупционных рисков на республиканском, ведомственном и местном уровнях. Разработка типового плана антикоррупционной программы действий, предусмотрев в нем эффективные меры и индикаторы оценки их воздействия. Разработка и исполнение антикоррупционных планов на национальном, ведомственном и местном уровнях. Рассмотрение на заседании Национального совета отчетов министерств и ведомств о выявленных коррупционных рисках и принятых мерах по их минимизации.	Методология оценки коррупционных рисков Типовой план антикоррупционной программы Планы действий на национальном, ведомственном и местном уровнях Обсуждения на заседаниях Национального совета	январь 2022 г. январь 2022 г. ежегодно регулярно	Минюст (Р.Давлетов), Агентство (А.Бурханов), Генеральная прокуратура (Н.Ўлдошев), министерства и ведомства
1.4	Продолжить совершенствование системы мониторинга и привлечение широкого круга заинтересованных лиц из	Совершенствование системы ежегодной оценки деятельности по предотвращению коррупции среди государственных органов	Электронная система ежегодной оценки	ноябрь 2021 г.	Агентство (А.Бурханов), министерства и ведомства

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг таракқиёт стратегияси тўғрисида»ги 2022 йил 28 январдаги ПФ-60-сон Фармони билан тасдиқланган «Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йили»да амалга оширишга оид давлат дастурида коррупцияга қарши курашиш борасида бир қатор вазифалар белгиланган.

10-мақсад: Давлат фуқаролик хизмати тизимини замонавий стандартлар асосида ташкил этиш.

Давлат хизматида коррупция омилларини бартараф этиш, кадрларни танлов асосида ишга қабул қилиш ва улар фаолияти самарадорлигини баҳолашнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш.

83-мақсад: Давлат хизматида ҳалоллик стандартларини жорий этиш.

Давлат хизматчиларининг даромад ва мол-мулкларини декларация қилиш тизимини босқичма-босқич жорий этиш.

Давлат хизматида манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш бўйича самарали механизмларни яратиш, коррупцияга қарши курашиш борасидаги фаолиятда очиқликни таъминлаш ва жамоатчилик иштирокини кенгайтириш.

84-мақсад: Коррупцияга мойил соҳа ва тармоқларни аниқлаш, коррупциявий омилларни бартараф этиш тизимининг самарадорлигини ошириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш.

Коррупцияга қарши курашишга замонавий ахборот, шу жумладан сунъий интеллект технологияларини жорий этиш.

Коррупцияга қарши курашишда фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорликни йўлга қўйиш, жамоатчилик назоратини олиб боришни қўллаб-қувватлаш.

Коррупцияга қарши курашиш амалиётида тизимли превентив чораларни кучайтириш.

Аҳоли ва давлат хизматчиларининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги билимларини узлуксиз ошириш тизимини жорий қилиш.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг «коррупциядан холи қонунчилик» тамойили асосида ишлаб чиқилишини таъминлаш белгиланган.

Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашиш бўйича институционал тизими

Коррупцияга қарши курашиш борасида ҳуқуқий ислохатлар

Ўзбекистон Республикасисининг
2012 йил 25 декабрдаги
“Тезкор-қидирув фаолияти
тўғрисида”ги Қонуни

Ўзбекистон Республикасисининг
2014 йил 14 майдаги
“Ҳуқуқбузарликлар
профилактикаси тўғрисида”ги
Қонуни

Ўзбекистон Республикасисининг
2017 йил 6 апрелдаги “Ўзбекистон
Республикаси Судьялар Олий
Кенгаши тўғрисида”ги
Қонуни

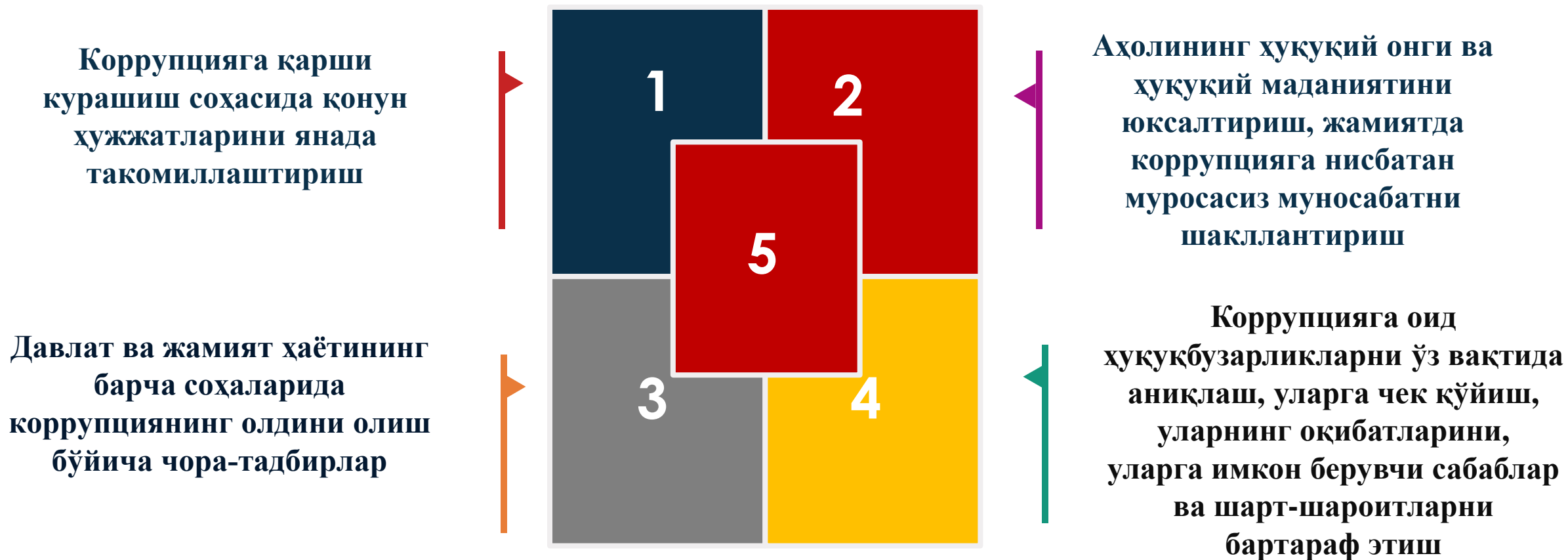

Ўзбекистон Республикасисининг
2018 йил 9 апрелдаги «Давлат
харидлари тўғрисида»ги Қонуни

Ўзбекистон Республикасисининг
2019 йил 15 январьдаги
“Жабрланувчиларни, гувоҳларни
ва жиноят процессининг бошқа
иштирокчиларини химоя қилиш
тўғрисида”ги Қонуни

Ўзбекистон Республикасисининг
2019 йил 10 майдаги «Давлат-
хусусий шериклик тўғрисида»ги
Қонуни

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги ПФ-2759-сон Фармони билан тасдиқланган 2011-2018 йилларда Коррупцияга қарши курашиш давлат дастури талаблари

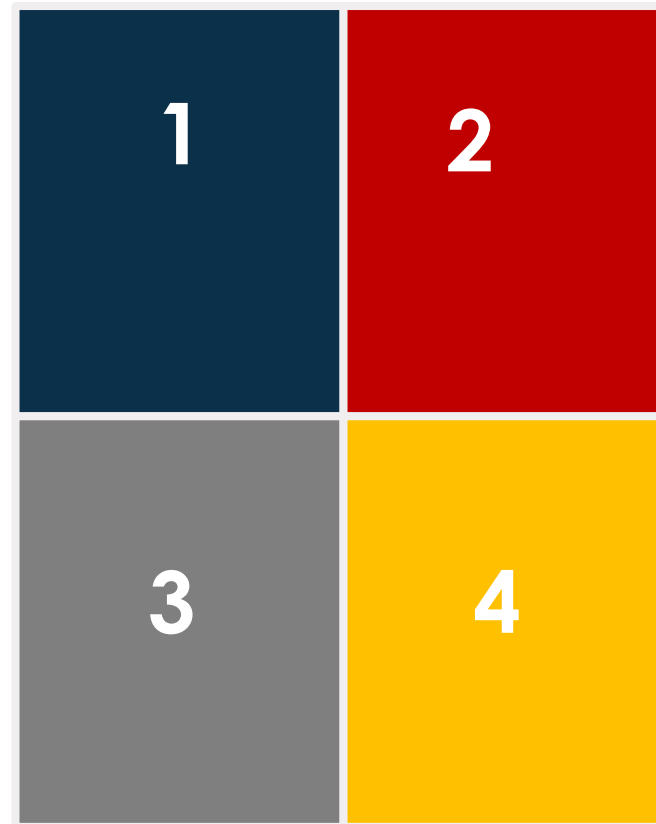
Коррупцияга қарши курашиш соҳасида ташкилий чоралар, тадқиқотлар ўтказиш, халқаро ҳамкорлик

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги ПФ-5729-сон Фармони билан тасдиқланган 2019-2020 йилларда Коррупцияга қарши курашиш давлат дастури талаблари

Коррупцияга қарши
курашиш масалалари
бўйича халқаро ҳамкорлик

Коррупцияга оид
ҳуқуқбузарликларни ўз
вақтида аниқлаш, уларга
чек қўйиш, имконият
яратувчи сабаблар, шарт-
шароитлар ва оқибатларини
бартараф этиш, коррупцияга
оид ҳуқуқбузарликларни
содир этганлик учун
жавобгарликнинг
муқаррарлиги принципини
таъминлаш

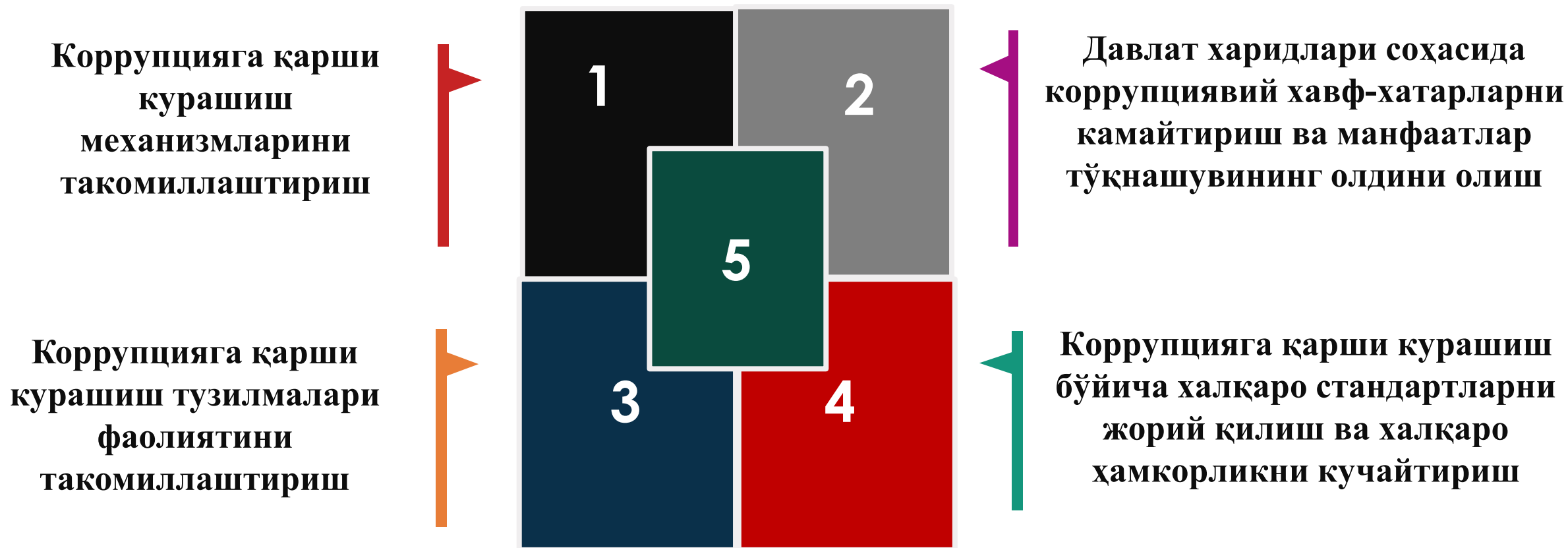
д.ю.н., профессор Исмаилов Б.И.

Аҳолининг ҳуқуқий онги ва
ҳуқуқий маданиятини
юксалтириш, жамиятда
коррупцияга нисбатан
муросасиз муносабатни
шакллантириш

Давлат ва жамият
ҳаётининг барча соҳаларида
коррупциянинг олдини
олиш бўйича чора-
тадбирларни амалга
ошириш

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 6 июндаги ПФ-6257-сон Фармони билан тасдиқланган 2021-2022 йилларда Коррупцияга қарши курашиш давлат дастури талаблари

Коррупцияга қарши курашиш бўйича идоравий чора-тадбирлар

“К Е Л И Ш И Л Д И”
Коррупцияга қарши курашиш
бўйича республика идоралараро
комиссияси раиси

Н.Т. Ўздолосhev
2020 йил “ 15 ” март

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Мақтабгача таълим вазири

А.В.Шон
2020 йил “ 15 ” март

МАҚТАБГАЧА ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ ТИЗИМИДА 2020 ЙИЛДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ БЎЙИЧА “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

Т/р	Амалга оширилган чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Тақдим этилган ҳужжат	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Мақтабгача таълим соҳасида коррупцияга қарши курашиш бўйича умумий ташкилий-амалий чора-тадбирлар					
1.	Вазирлик тизимида коррупция хавф-хатарларини аниқлаш ва баҳолаш	Вазирлик тизимида коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги маълумий ва хорижий экспертларни жалб қилган ҳолда илмий-амалий таълиқлар ўтказилиш, шу жумладан: 2017-2020 йиллар давомида мақтабгача таълим ташкилотларида содир этилган коррупцияга оид жиноятлар ва статистик маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш; Коррупция ҳолати юзасидан аҳолининг фикрини аниқлаш мақсадида мақсадли турир гуруҳлар (болалар, уларнинг ота-оналари, соҳа vakilleri) ўртасида сўровномалар ўтказилиш.	Ахборот ташкилий маълумот	2020 йил апрель-июнь	Юридик бошқарма (Х. Буриев) Қадрлар бошқармаси (Р. Маъмуров) Мақтабгача таълим соҳаси сисбатини шакллантириш ва қўриқчи бош бошқармаси (С.Обидов)

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Коррупцияга қарши курашиш
бўйича республика идоралараро
комиссияси раиси

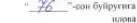
Н.Т. Ўздолосhev
2020 йил “ 15 ” март

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазири

Э.М. Ганиев
2020 йил “ 15 ” март

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТРАНСПОРТ ВАЗИРЛИГИ ТИЗИМИДА 2020 ЙИЛДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ БЎЙИЧА “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Транспорт вазирлиги тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича умумий ташкилий-амалий чора-тадбирлар				
1	Транспорт вазирлиги тизимида коррупция хавфлари дучор бўлган йўналишларини аниқлаш мақсадида: – транспорт соҳасида содир этилган коррупцияга оид жиноятларни таҳлил қилиш, натижада бўйича тегишли муаммоларнинг рўйхатини шакллантириш ва тақдирларини аниқлаш; – тадқиқот натижалари бўйича транспорт соҳасида коррупция хавф-хатарига эг қўй дучор бўлган фаолият йўналишлари ва лавозимлар, шунингдек, уларнинг функциялари (ваколатлари)ни аниқлаб, рўйхатини шакллантириш.	Ахборот-таҳлилий материал	2020 йил апрель-июнь	Марказий аппарат департаменти бошқармаси, Тизим ташкилотлари, “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ, “Uzbekistan Airways” АЖ, “Uzbekistan Airport” АЖ, “Фукарэ авиаиниқси” агентлиги, “Ўзхороавиатгаси маркази” ДУК
2	Транспорт соҳасида оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва ички идоравий ҳужжатларни инвентаризация қилиш, уларда коррупцияга	Ташкилий чора-тадбирлар	2020 йил апрель-май	Марказий аппарат департаменти бошқармаси, тизим ташкилотлари,

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги
2020 йил “ 15 ” март

Н.Т. Ўздолосhev

Соғлиқни сақлаш тизимида коррупцияга оид жиноятлар ва ҳуқуқбузарликлар содир этилишига иксон бераётган сабаб ҳамда шарт-шароитларини бартараф этиш юзасидан “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ ТИЗИМИДА ЖИНОЯТЛАР, ҚОНУН БУЗИЛИШ ҲОЛАТЛАРИНИ ОЛДИНИ ОЛИШ ҲАМДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ БЎЙИЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР				
1.	Коррупцияга қарши курашиш самардорлигини ошириш, шу жумладан коррупция хавфи юқори бўлган соҳалар, вазифалар ва лавозимларни, уларнинг олдидан олинган ҳолда коррупцияга қарши идоравий чора-тадбирларни мувофиқлаштириш мақсадида назарда тутиб қўйилган тармоқларда ички шифтисизлик таъминоти тармоқларини ташкил этиш юзасидан асослаштирилган тақдирлар оғиб-чили ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим қилиш.	Соғлиқни сақлаш вазирлиги марказий аппарати ва ҳудудий бўлиmlарларида бошқарув ҳолатларини белгиланган шарт-шароитларни қаршида Ички қанфитон соҳасини тизимга этиш бўйича Вазирлар Маҳкамасига тақдирлар қилиш.	2020 йил март	Ташкилий-иқтисодий бошқармаси (Х.Талиев)
2.	Вазирлик тизимида ишхастини ҳолатларини қасб-бўлимларини ошириш юзасидан ўтказилган ўқув дастурларига коррупцияга қарши курашиш бўйича дарс соғиларини қаршида қаратилган машғулотларни қаршида қаршида қарши.	Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида ишхастини ҳолатларини қасб-бўлимларини ошириш юзасидан ўқув дастурларига коррупцияга қарши курашиш бўйича дарс соғиларини қаршида қаратилган машғулотларни қаршида қаршида қарши.	2020 йил март	Фин ва таълим бош бошқармаси (У.Исмаилов) тароқбий тузилмалар билан бирга.

“К Е Л И Ш И Л Д И”
Коррупцияга қарши курашиш
бўйича республика идоралараро
комиссияси раиси

Н.Т. Ўздолосhev
2020 йил “ 15 ” март

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Ички ишлар вазири

П.Р. Бобожонов
2020 йил “ 15 ” март

Ички ишлар органлари тизимида коррупцияга қарши курашиш йинала тақомиллаштириш бўйича 2020 йилда муқаллавланган “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Тақдим этилган ҳужжат	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Коррупция хавф-хатарларини аниқлаш бўйича тадқиқотлар ўтказилиш, соҳа ҳолатлари ўртасида коррупцияга нисбатан муроасиалик муносабатини шакллантириш, бу жараёнда аҳолининг кенг қатламларини жалб қилиш					
1.	Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуни ва қонун ости ҳужжатларининг ижросини таъминлаш.	Ички ишлар вазирлигида янги тарғибда ички гуруҳ ташкил этиш ҳолда коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг ижросини ўрганиб, натижалари бўйича тақдирлар қилиш.	Ташкилий маълумотнома	2020 йил июнь	Қадрлар бош бошқармаси, тароқбий тузилмалар ва ҳудудий бўлиmlарлар бошқармаси
2.	Ҳодимлар ўртасида коррупция ҳолатларининг ажулда қилинига омиқ бўлаётган сабабларини аниқлаш ва уларнинг олдидан олинган қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш.	Ҳодимлар билан доимий равишда очик ва килири мақсадли суҳбатлар ўтказиб бериш. Ҳодимларда “хавфсизлик тўғрисида”ги қарши самаран юммуғетини ва муроасиалик муносабатини шакллантириш ҳамда ҳар бир ҳолатида “Коррупция – мен ва менинг оғилма ҳамда менинг қарб-рамага қарши” тақомилла асослини тушуқчи шакллантириш, бу борада тизимга тегишли ташкилий-амалий тадбирларни жорий этиш.	Ташкилий чора-тадбирлар режаси	2020 йил апрель-май	Ўз хавфсизлиги бошқармаси, тароқбий тузилмалар ва ҳудудий бўлиmlарлар бошқармаси

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Коррупцияга қарши курашиш
бўйича республика идоралараро
комиссияси раиси

Н.Т. Ўздолосhev
2019 йил “ 30 ” август.

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА “КОРРУПЦИЯСIZ СОҲА” ЛОЙИХАСИНИ АМАЛГА ОШИРИШ БЎЙИЧА “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

- Олий таълим соҳасида коррупцияга қарши курашиш бўйича умумий ташкилий-амалий чора-тадбирлар
- Олий таълим муассасаларига қабул жараёни
- Талим бериш ва талабалар билан билим жараёни тақомиллаштириш
- Талабалар ўқилиш кўприги, ўқишга тилсан, қорғий даъватларда берилган талим оғиллик тўғрисидаги ҳужжатларни асирфисияни қилиш ҳамда талим ташкилотларини аттестация ва давлат аккредитациясидан ўтказиш
- Олий таълим муассасалари фаолиятини тақомиллаштириш
- Профессор-фотуқчиларнинг ақимой ҳиломи ҳамда уларга қўйилган талабларни тақомиллаштириш
- Талим тизимида бюджет маблагларининг мақсадли сарфлишини таъминлаш

Т/р	Амалга оширилган чора-тадбирлар	Амалга ошириш механизми	Тақдим этилган ҳужжат	Ижро муддати	Молиялаштириш манбаи	Масъул ижрочилар
I. Олий таълим соҳасида коррупцияга қарши курашиш бўйича умумий ташкилий-амалий чора-тадбирлар						
1.	Олий таълим соҳасида коррупция хавф-хатарларини аниқлаш ва баҳолаш	Олий таълим тизимида коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги экспертларни, шу билан бирга ҳамда ва хорижий экспертларни жалб қилган ҳолда илмий-амалий тадқиқот ўтказиш, шу жумладан: хориж оғиллари томонидан 2017-2019 йиллар давомида олий таълим соҳасида содир этилган коррупцияга оид жиноятлар ва статистик	Илмий-амалий тадқиқот	2019 йил IV чорак	БМТ Тарғибот дустурини ловиса, ЮНЕСКО, Жапон банк	Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ФЖШМКИ, “Ташкилий Фикр” жамоатчилик маркази,

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Коррупцияга қарши курашиш
бўйича республика идоралараро
комиссияси раиси

Н.Т. Ўздолосhev
2020 йил “ 15 ” март

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Ўзбекистон Республикаси
Давлат божхона қўмитаси раиси

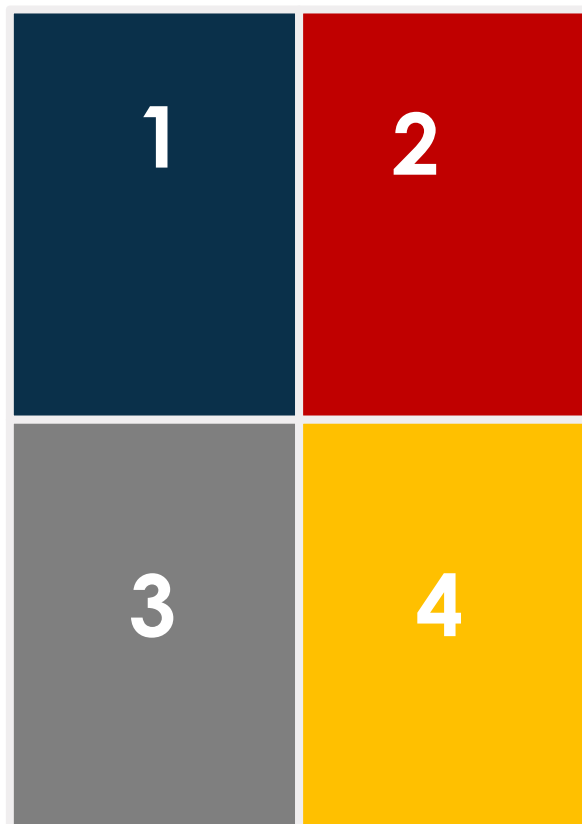
М.Б. Анимов
2020 йил “ 15 ” март

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ ТИЗИМИДА 2020 ЙИЛДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ БЎЙИЧА “ЙЎЛ ХАРИТАСИ”

Т/р	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш механизми	Ижро муддати	Масъул ижрочилар
I. Давлат божхона қўмитаси тизимида коррупцияга қарши курашиш бўйича умумий ташкилий-амалий чора-тадбирлар				
1	Божхона тизимида коррупция хавфларига дучор бўлган йўналишларини аниқлаш мақсадида: – содир этилган коррупцияга оид жиноятларни таҳлил қилиш, натижада бўйича тегишли муаммоларнинг рўйхатини шакллантириш ва тақдирларини аниқлаш; – божхона соҳасида халқаро рейтингларда юқори ўринда турувчи мамлакатлар тақрибасини ўрганиш ҳамда уларнинг етакчи мутахассис ва экспертларини тақдир қилган ҳолда ўқув тренинглари ташкил этиш;	Ахборот-таҳлилий материал	2020 йил март - июнь	Ўз хавфсизлиги бошқармаси (В.Шарипов), Қадрлар бошқармаси (Н.Муҳомедов), Божхона институтини (В.Эргашев), Жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари билан алоқалар бўлими (Н.Алимов)

41

3. Коррупцияга қарши курашиш ва давлат хизматини ислоҳ этиш масалалари

2019 йил 3 октябрда “Ўзбекистон Республикасида кадрлар сиёсати ва давлат хизмати тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ 5843-сон Президент Фармони имзоланди

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги ташкил этилди

Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги давлат органлари ва ташкилотларида ходимларни бошқариш ва инсон ресурсларини ривожлантириш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш учун масъул деб белгиланди

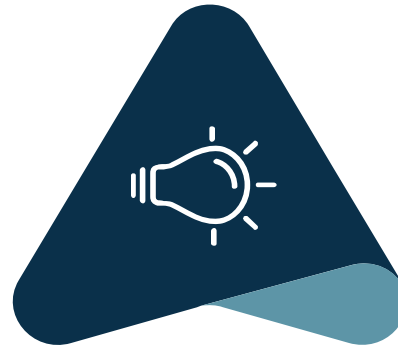

Давлат хизматини ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ташкил этилди

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 июндаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизimini такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6013-сонли Фармони асосида махсус ваколатли органлар ташкил этилди

Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасида давлат сиёсатини шакллантириш ва амалга ошириш, давлат органлари, оммавий ахборот воситалари, фуқаролик жамияти институтлари ва бошқа нодавлат сектор вакиллариининг биргаликдаги самарали фаолиятини таъминлаш, шунингдек, мазкур соҳадаги халқаро ҳамкорлик учун масъул бўлган махсус ваколатли давлат органи -

**Ўзбекистон Республикаси
Коррупциягаи қарши курашиш
агентлиги ташкил этилди**

Коррупцияга қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссияси ва унинг ҳудудий идоралараро комиссиялари ўрнига **Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш Миллий кенгаши**

Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгашининг асосий вазифалари

Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгаши мажлисининг 2021 йил 19 августдаги 4-сонли баённомаси билан **Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш миллий кенгаши тўғрисидаги Низом тасдиқланди.**

Миллий кенгашнинг асосий вазифалари сифатида:

коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат дастурларининг ва бошқа дастурларнинг ишлаб чиқиши ҳамда амалга оширилишини ташкил этиш;

коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи органлар ҳамда ташкилотларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ва ҳамкорлигини таъминлаш;

аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантиришга доир чора-тадбирларнинг ишлаб чиқиши ҳамда амалга оширилишини ташкил этиш;

коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга, уларни аниқлашга, уларга чек қўйишга, уларнинг оқибатларини, шунингдек уларга имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этишга доир чора-тадбирлар самарадорлиги оширилишини таъминлаш;

коррупциянинг ҳолати ва тенденциялари тўғрисидаги ахборотни йиғиш ҳамда таҳлил этиш;

коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирлар амалга оширилиши юзасидан мониторингни амалга ошириш, ушбу соҳадаги мавжуд ташкилий-амалий ва ҳуқуқий механизмларнинг самарадорлигини баҳолаш;

коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонунчиликни такомиллаштириш ва ушбу соҳадаги ишларни яхшилаш юзасидан таклифлар тайёрлаш; ҳудудий кенгашлар фаолиятини мувофиқлаштириш

Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги

Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасида давлат сиёсатини шакллантириш ва амалга ошириш, давлат органлари, оммавий ахборот воситалари, фуқаролик жамияти институтлари ва бошқа нодавлат сектор вакилларининг биргаликдаги самарали фаолиятини таъминлаш, шунингдек, мазкур соҳадаги халқаро ҳамкорлик учун масъул бўлган **махсус ваколатли давлат органи** ҳисобланади

Ўз фаолиятини қонунийлик, холислик, ҳисобдорлик, очиқлик ва шаффофлик принциплари асосида бошқа давлат органлари, ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахсларидан мустақил равишда амалга оширади, **Ўзбекистон Республикаси Президентига бўйсунди ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари олдида ҳисобдордир**

Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан лавозимга тайинланадиган ва лавозимдан озод этиладиган директор томонидан бошқарилади. **Ўзбекистон Республикаси Президентининг Агентлик директорини лавозимга тайинлаш ва лавозимидан озод қилиш тўғрисидаги фармонлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати томонидан тасдиқланади**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ АГЕНТЛИГИ ФАОЛИЯТИ

АГЕНТЛИК:

Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш миллий кенгашининг ишчи органи ҳисобланади

Президентга бўйсунди ва Олий Мажлис палаталари олдида ҳисобдор

Коррупцияни олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасида давлат сиёсати учун махсус ваколатли давлат органи ҳисобланади

ШУНИНГДЕК:

Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тўғрисида миллий маърузани тайёрлайди

Ўзбекистоннинг Миллий манфаатлари ва халқаро имиджига зарар етказувчи жиноятларни тергов қилиш натижаларини комплекс таҳлил қилади

Коррупцияга оид жиноятлар оқибатида жамият ва давлат манфаатларига етказилган зарар тўлиқ қопланилишига эришиш устидан назоратни амалга оширади

Коррупция даражасини баҳоловчи Коррупцияни қабул қилиш миллий индексини тузишни ташкиллаштиради

АГЕНТЛИКНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ ВА ФАОЛИЯТ ЙЎНАЛИШЛАРИ:

Мамлакатда коррупция ҳолатини тизимли таҳлил қилиш

Соҳалар ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг сабаб ва шарт-шароитларини аниқлаш

Вазирлик ва идораларнинг коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва уларнинг лойиҳаларини коррупцияга қарши экспертизаси самарадорлигини таъминлаш

Давлат хизматчиларининг даромад ва мол-мулкни декларация қилиш тизими жорий этилиши ташкил этиш

Бюджет маблағлари, халқаро ташкилотлар ва хорижий давлатларнинг қарзларидан фойдаланиш, давлат активларин реализация қилиш ва давлат харидлари соҳасида коррупцияга қарши назорат тизимининг самарадорлигини таҳлил қилиш

Соҳада халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда мамлакатнинг имижини мустаҳкамлаш ва унинг халқаро рейтинглардаги ўрнини ошириш ва бошқалар

Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши комплаенс тизимини жорий этиш босқичлари

«Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги № ПҚ-2752 сонли Қарори (02.02.2017)

Хорижий давлатларда коррупцияга қарши курашиш комплаенс назорат тизимининг моделлари

“Америка модели”

1977 йилдаги “Хорижда
коррупцияга қарши курашиш
тўғрисидаги Акт” (FCPA)
2002 йилдаги “Сарбейнз-
Оксли” Акти
(*Sarbanes-Oxley Act of 2002*),
2010 йилдаги “Дод-Франк
Акти”да, (*The Dodd — Frank
Act of 2010*)

“Буюк Британия модели”
2010 йилдаги “Порахўрлик
тўғрисидаги Акт”
(*UK Bribery Act*)

“Словения модели”

2014 йилдаги “Словения давлат холдингги акти тўғрисида”ги Қонуни
(*Slovenian sovereign holding Act of 2014*)

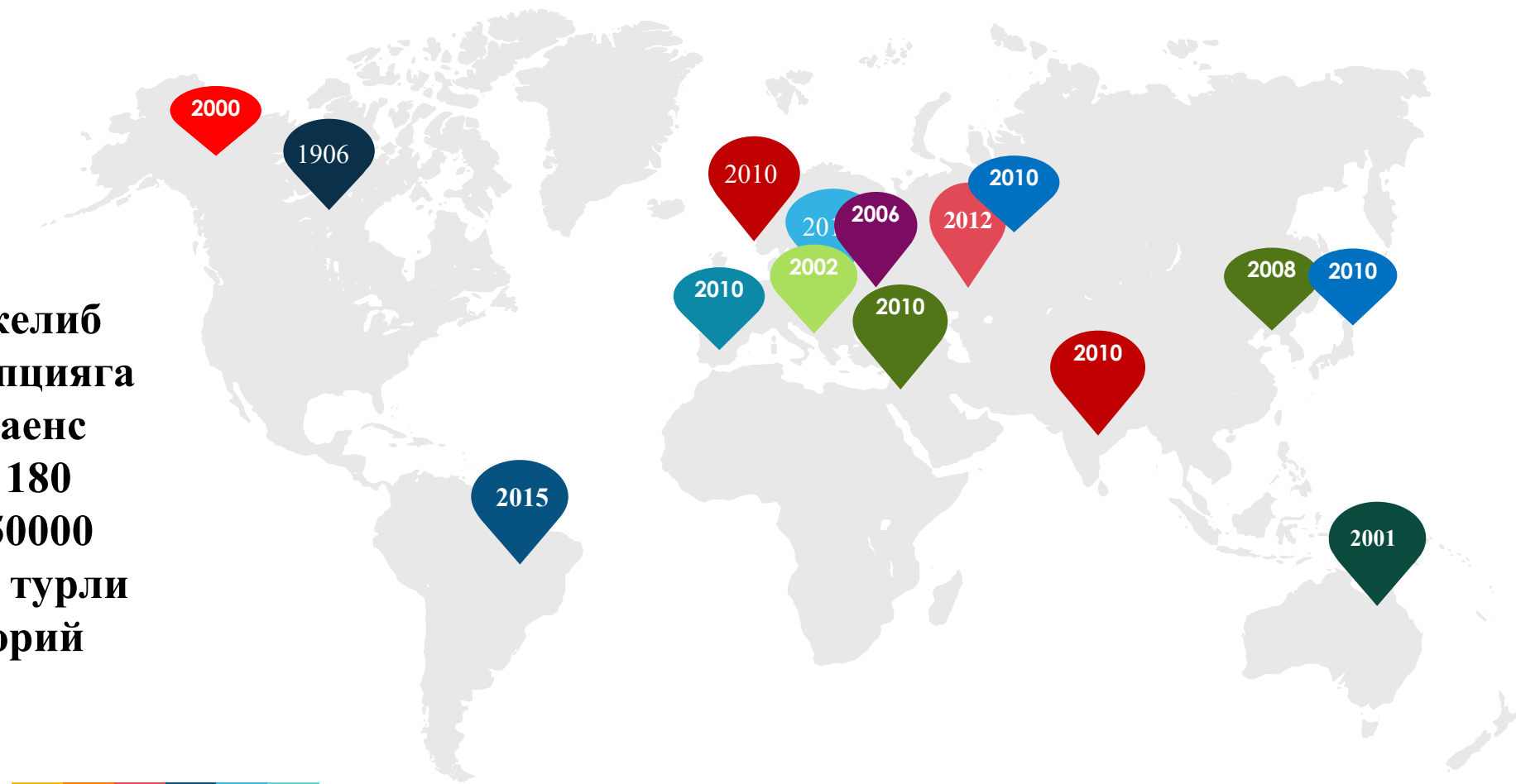
Хусусий секторда коррупцияга қарши курашишнинг сабабларидан бири коррупциявий низолар

Volkswagen (Германия) (2019) - (€4,7 млн),
Odenbrecht (Бразилия) (2017) – (\$4,5 млрд),
Samsung Group (Корея Республикаси) (2017) - (\$38 млн.),
Rolls-Royce (Буюк Британия) (2017) – (\$809 млн.).
TeliaSonera, Vimpelcom и **МТС** (Швеция, Нидерланд, Россия.)
(2012–2015) – (TeliaSonera \$360 млн, от МТС \$380 млн
ва VimpelCom \$150 млн.),
Hanlong Group (Хитой Халқ Республикаси) (2015) - (3,1 млрд.
юан.)
Petrobras (Бразилия) (2014) – (\$3,8 млрд.),
Daimler (Германия) – 2010 - (€64,7 млн.),
Panalpina World Transport (АҚШ) (2010) – (\$49 млн.),
Siemens (Германия) (2008) – (\$1,4 млрд.),
Hyundai Motor Co. (Корея Республикаси) (2007) – (\$130 млн),
Baker Hughes Inc (АҚШ) (2007) – (\$219 млн.),
BAE Systems (Буюк Британия) (2006) – (£2 млрд.).

Дунёда коррупцияга қарши комплаенс тизимини жорий этилиши

**2020 йилга келиб
дунёнинг коррупцияга
қарши комплаенс
tizimini 180
davlatlarda 50000
kompaniyalarda turli
modellari joriy
etilgan**

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси томонидан 2020 йил 4
сентябрда “2020-2021 йилларда яширин иқтисодиёт ва коррупцияга қарши курашиш
ва уни олдини олиш” бўйича йўл хариталари тасдиқланган

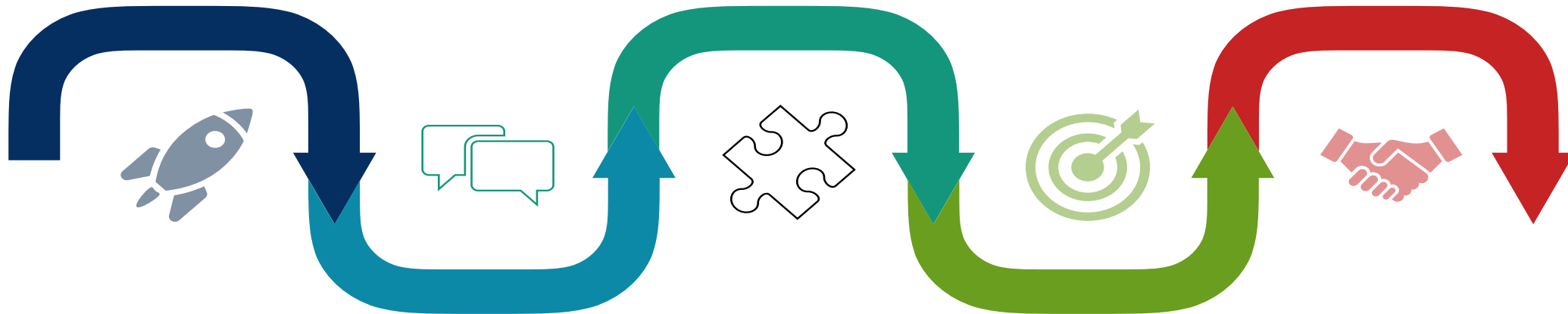
Соғлиқни сақлаш
вазирлиги

Қурилиш
вазирлиги

Транспорт
вазирлиги

“Ўзстандарт”
агентлиги

“Ўзкимёсаноат” АЖ
“Худудгазтаъминот” АЖ

Олий ва ўрта махсус
таълим вазирлиги

Халқ таълими
вазирлиги

Марказий банк

Давлат активлари
бошқариш агентлиги

“Ўзбекнефтегаз” АЖ
“Худудий электр
тармоғлари” АЖ

51

ISO 37001:2016 «Коррупцияга қарши бошқарув тизимлари – Фойдаланиш учун талаблар ва тавсиялар» халқаро стандарти

A blue rectangular logo with the text "ISO 37001:2016" in white, sans-serif font.

Ташкилотда коррупцияга қарши курашнинг самарали тизimini яратишнинг халқаро усулларини ўзида жамлаган, коррупцияга қарши мукаммал бошқарув тизimini йўлга қўйишга хизмат қиладиган халқаро стандартдир.

Ташкилот фаолиятида коррупция билан боғлиқ юзага келадиган қуйидаги ҳолатларга нисбатан амал қилади:

- a) давлат, хусусий ва нотижорат секторларида пора олиш;**
- b) ташкилотлар томонидан пора олиш;**
- c) ташкилот номидан ёки унинг фойдасига ишлайдиган ходимлар томонидан пора олиш;**
- d) ташкилот номидан ёки унинг фойдасига иш олиб борадиган ҳамкорлари томонидан пора олиш;**
- e) ташкилотга пора бериш;**
- f) ташкилотнинг фаолияти билан боғлиқ ташкилот ходимларга пора бериш;**
- g) ташкилотнинг фаолияти билан боғлиқ бўлган ҳамкорларига пора бериш;**
- h) тўғридан-тўғри ёки кимдир орқали (масалан, учинчи шахс томонидан тақдим этилган ёки қабул қилинган пора) пора бериш каби ҳолатлар.**

ISO 37001 қўллаш соҳаси

International
Organization for
Standardization

Халқаро стандартлаштириш ташкилотининг ISO андозалари

ISO 37000:2019 Governance of organizations

“Ташкилотни бошқариш тизими”

ISO 37002:2020 Whistleblowing management systems

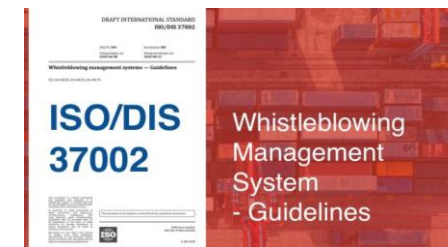
**“Маълумот берувчи шахсларни ҳимоялаш
tizimi”**

ISO 37007 2021 Corporate Governance systems

“Корпоратив бошқарув тизими”

**ISO 31000:2018 Risk management systems “Хавф-
хатарларни бошқариш тизими”**

54

29.03.2022

2021 йил апрелда Халқаро стандартлаштириш ташкилотининг **ISO 19600:2014** ўрнига **ISO 37301:2021 – Compliance management systems (CMG)** (Ташкилотда комплаенс менеджмент тизimini жорий этиш) қабул қилинган.

Асосий ўзгаришлар

контрагентларни текшириш тартиби;
интизомий жавобгарликка тортиш;
маълумот берувчиларни ҳимоялаш ва

тегишли

тартибларни такомиллаштириш

тизими;

коррупциявий ҳолатларни аниқлаш;

бизнесни самарали бошқарувини

жорий этиш фаолияти;

раҳбарият вазифалари

такомиллаштирилган ва янгиланган

ISO 19600 WAS REPLACED – MEET ISO 37301

WHEREAS ISO 19600 WAS A GUIDELINE, ISO 37301 IS A CERTIFICATION STANDARD.

ISO 37301 is a so-called Type A standard and unlike its predecessor ISO 19600 - is certifiable. That being said, 90% of the new standard is based on ISO 19600:2014. Companies who have previously aligned themselves to this one will not need to make radical changes. And organisations can have their compliance management system verified through an independent third party in the future.

Certification of your compliance management system by an independent third-party such as ABACQI not only provides assurance to your stakeholders, it also enables organisations to detect opportunities and to further increase the effectiveness of their CMS.

WHY CHOOSE ISO 37301:2021 CERTIFICATION AND TRAINING?

If your organisation performs regular risk assessments, you have probably noticed that corporate compliance considerably ranks as one of the most significant risks. The implementation and certification of a robust compliance program can help you maintain integrity and ensure compliance with all applicable rules and regulations in a systematic, structured and proactive manner.

Certification against ISO 37301 demonstrates your organisation's commitment towards an effective compliance management system and any of its applicable subsections like:

- General compliance
- Anti-bribery
- Sanctions
- AML
- Export control
- Data privacy

CMG helps organisations to comply with the legislation that is applicable to them and with the commitments assumed with their stakeholders. They reduce the economic or reputational risks of failing to comply with them and are a fundamental tool for organisations to comply with their corporate social responsibility policies. They undoubtedly help to create a culture of integrity and compliance that fosters sustained success and the survival of the organisation.

The inclusion of these subsections demonstrates its wide-ranging applications and its potential to revolutionise your overall compliance efforts. However, as with all of ISO's standards, the requirements are broad enough to allow you to build a system that best suits the needs of your organisation, deciding upon the scope, location, number of people we interview, depth of the audits within the organisation, and which subsections to include.

Do you seek to benchmark your existing system against international best practices?

GET A FREE QUOTE NOW

Давлат хизматини ўташ билан боғлиқ таъқиқлар

**Ҳуқуқий лаёқат ва муомала
лаёқати чекланиши**

**Хизмат ўташ билан
боғлиқ маълумотларни
тарқатиши**

**Соғлиқ билан боғлиқ
муаммолар бўлиши**

**Яқин қариндошлар
билан бўйсинувда бўлиши**

**Ишга киришда қалбаки
ёки нотўғри маълумотлар
тақдим этиши**

**Жиноий жавобгарликка
тортилганлик, лавозимни эгаллаш бўлган
чеклов мавжудлиги**

**Чет эл фуқаролигига
эга бўлиши**

**Ишончни йўқотиш
сабаби бўйича лавозимидан
озод этилиши**

**Даромадлар, мол-мулк,
манфаатлар тўқнашуви
тўғрисида маълумот
тақдим этмаслиги**

**Харбий хизматни ўташ
шарт бўлиб уни ўтамаслиги**

**Қонунчилик (вакиллик)
органи депутати бўлиши**

Давлат бошқаруви органларида коррупциявий жиноятларни аниқлаш воситалари

**“Сирли мижоз” тадбирлари
орқали**

**Ваколатли бўлинмаларнинг тезкор
тадбирлари орқали**

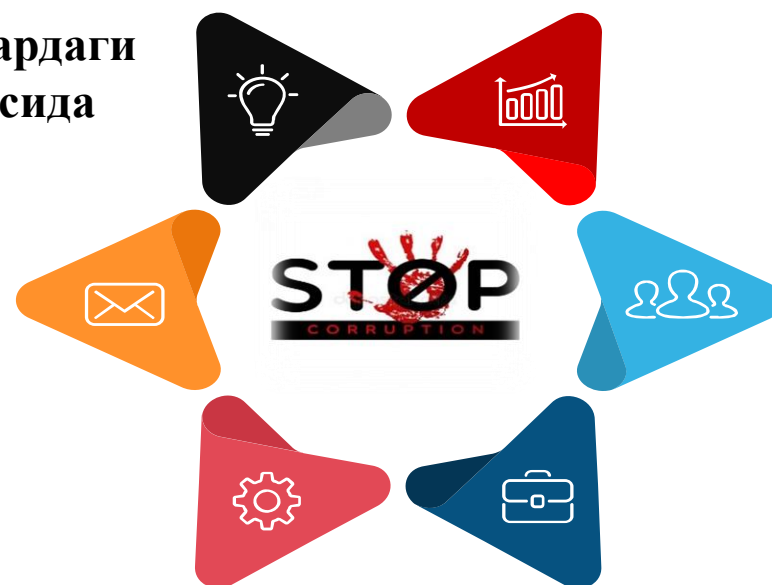
**ОАВ ва ижтимоий тармоқлардаги
маълумотлар таҳлили асосида**

**Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи
органларга келиб тушган
маълумотлар орқали**

**Фаолиятни текшириш
орқали**

**Сўровномалар ўтказиш
орқали**

**Назорат тадбирлари
орқали**

**Сайтлар, ишонч телефонларига
келиб тушган мурожаатлар
таҳлили асосида**

**“Халоллик тестлари”
тадбирлари асосида**

**Фуқаролар мурожаатларининг
таҳлили асосида**

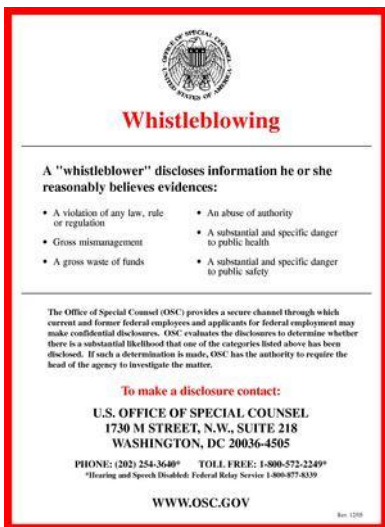
Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишда бошқа тарзда кўмаклашган шахсларни рағбатлантириш масаласи

Вазирлар Маҳкамасининг “Коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган ёки коррупцияга қарши курашишда бошқа тарзда кўмаклашган шахсларни рағбатлантириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида” қарори (829-сон, 31.12.2020 й.) қабул қилинди. Низом “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонунга мувофиқ жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш ҳамда коррупцияга қарши курашиш самарадорлигини янада ошириш мақсадида ишлаб чиқилган.

Низомга кўра, коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида хабар берган шахслар қуйидаги асослардан бири мавжуд бўлганда бир марталик пул мукофоти билан рағбатлантирилади:

✎ ўзларига нисбатан пора талаб қилган шахс ёки ўзларига маълум бўлган коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳақида коррупцияга қарши курашувчи органлар (Бош прокуратура, Давлат хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги, Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти)га берган хабари асосида бундай ҳуқуқбузарлик фош этилса;

✎ коррупцияга оид жиноятни содир этганлиги учун қидирувда бўлган шахс тўғрисида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга берилган хабар асосида қидирувдаги шахс ушланиши (ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг ходимлари бундан мустасно).

“Коррупцияга қарши мурасасиз муносабатда бўлиш муҳитини яратиш, давлат ва жамият бошқарувида коррупциявий омилларни кескин камайтириш ва бунда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони (ПФ 6257-сон 06.07.2021йил) ва тегишли Қарори (ПҚ-5177 –сон 06.07.2021йил) қабул қилинди

Унга кўра, эндиликда:

Барча давлат органлари ва ташкилотларида коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари фаолияти йўлга қўйила:

“Манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш тўғрисида”ги Қонун ишлаб чиқилади

“Коррупцияга оид жиноятларни содир этишда айбдор деб топилган шахсларнинг очик электрон реестри” юритилади

“Коррупциявий хавфларни баҳолаш электрон тизими” ишга туширилади

Давлат хизматчилари, ташкилотлари, корхоналари раҳбарлари ва ўринбосарлари, уларнинг турмуш ўртоғи ва вояга етмаган фарзандларининг даромадлари ва мол-мулкни мажбурий декларация қилиш тизими жорий этилади

Давлат хизматчиларига республика ҳудудидан ташқарида ҳисобрақамлар очиш ва эгалик қилиш, нақд пул маблағларини сақлаш, кўчмас ва бошқа мол-мулкка эга бўлиш тақиқланади

Жиноят кодексида даромадлар ва мол-мулкни декларациялаш жараёнида аниқланган ноқонуний бойлик орттирганлик учун жавобгарлик ўрнатилади

Давлат органлари ва ташкилолатларида ишга қабул қилиш очик танлов асосида амалга оширилади ва Интернет орқали трансляция қилинади

Ҳар йил якуни бўйича барча давлат органлари ва ташкилотларидаги коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини баҳоловчи рейтинг эълон қилинади

Давлат хизматчиларининг Одоб-ахлоқ кодекси қабул қилинади.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ БЎЙИЧА МУҲИМ ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ: 10 ТА ЭНГ АСОСИЙ ЎЗГАРИШЛАР

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
KORRUPSIYAGA QARSHI
KURASHISH AGENTLIGI

Коррупцияга қарши курашиш фаолиятини самарали ташкил этиш, бошқарувда коррупциявий омилларни кескин камайитириш ва бунда жамоатчилик иштирокини кенгайтиришга оид Президент Фармони ва Қарори қабул қилинди

ФАРМОНГА КЎРА:

2021–2022 йилларга мўлжалланган Коррупцияга қарши курашиш бўйича Давлат дастури тасдиқланди

ЭНДИЛИКДА:

1

Барча давлат органларларида **коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари** фаолияти йўлга қўйилади

4

“Манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш тўғрисида”ги Қонун ишлаб чиқилади

6

“Коррупцияга оид жиноятларни содир этишда айбдор деб топилган шахсларнинг **очиқ электрон реестри**” юритилади

9

“Коррупциявий хавфларни **баҳолаш электрон тизими**” ишга туширилади

2

Давлат хизматчилари, ташкилотлари раҳбарлари ва ўринбосарлари, уларнинг турмуш ўртоғи, вояга етмаган фарзандларининг даромадлари ва мол-мулкни **мажбурий декларация қилиш тизими** жорий этилади

7

Давлат хизматчиларига республика ҳудудидан ташқарида ҳисобрақамлар очиш, нақд пул маблағларини сақлаш, кўчмас ва бошқа мол-мулкка эга бўлиш **тақиқланади**

3

Жиноят кодексига даромадлар ва мол-мулкни декларациялаш жараёнида аниқланган **ноқонуний бойлик орттирганлик учун жавобгарлик** ўрнатилади

5

Давлат органлари ва ташкилотларида **ишга қабул қилиш очиқ танлов асосида** амалга оширилади ва Интернет орқали трансляция қилинади

8

Ҳар йил якуни бўйича барча давлат органларидаги коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини баҳоловчи **рейтинг** эълон қилинади

10

Давлат хизматчиларининг **Одоб-ахлоқ кодекси** қабул қилинади

Коррупцияга қарши мурасасиз муносабатда бўлиш муҳитини яратиш, давлат ва жамият бошқарувида коррупциявий омилларни кескин камайтириш чоралари

КОРРУПЦИЯГА ОИД ЖИНОЯТЛАРНИ СОДИР ЭТИШДА АЙБДОР ДЕБ ТОПИЛГАН ШАХСЛАРНИНГ ОЧИҚ ЭЛЕКТРОН РЕЕСТРИ ЮРИТИЛАДИ

**“Коррупцияга оид жиноятларни содир этишда айбдор деб
топилган шахсларнинг очиқ электрон реестри” юритилади**

- давлат хизматига қабул қилиниши ва давлат мукофотлари билан тақдирланиши
- давлат улуши 50 фоиздан юқори бўлган ташкилотлар ҳамда **давлат таълим** муассасаларида раҳбарлик лавозимларида фаолият юритиши
- уларнинг тадбиркорлиги давлат харидларида ва **давлат-хусусий шериклик** битимида иштирокчи (ижроочи) сифатида қатнашиши
- давлат органлари ҳузуридаги жамоатчилик кенгашлари ҳамда идоралараро коллегиал органларнинг аъзолигига киритилиши
- сайланадиган ва алоҳида тартибда тайинланадиган лавозимларга номзодларнинг кўрсатилиши

Реестрга киритилган шахсларга қуйдагилар тақиқланади:

ДАВЛАТ ХИЗМАТЧИЛАРИ ДАРОМАДЛАРИ ВА МОЛ-МУЛКИ ДЕКЛАРАЦИЯ ҚИЛИНАДИ

Манба:

ПФ-6257-сон, 06.07.2021 й.

@huquqiyaxborot

2022 йил 1 январдан:

✓ Давлат хизматчилари, давлат улуши 50 фоиздан юқори ташкилотлар, давлат корхоналари ва муассасалари раҳбарлари ва ўринбосарлари, уларнинг турмуш ўртоғи ва вояга етмаган фарзандларининг даромадлари ва мол-мулкани **мажбурий декларация қилиш тизими** жорий этилади

✓ Декларацияни беришдан бош тортиш ва қасддан нотўғри маълумотларни киритиш уни давлат хизматидан четлаштиришга ва жавобгарликка сабаб бўлади

2022 йил 1 январдан:

Давлат хизматчиларига **хорижда банк ҳисобрақамларини очиш**, нақд пул маблағларини сақлаш ва бошқа мол-мулкка эга бўлиш тақиқланади

Мансабдорнинг ўз шахсий манфаати мажбуриятларини объектив ва ҳолис бажаришига таъсир кўрсатувчи ёки таъсир кўрсатиши мумкин бўлган вазиятлар **манфаатлар тўқнашуви** ҳисобланади

Манфаатлар тўқнашувини ошкор қилиш ва олдини олиш бўйича чора қўрмаганлик **жавобгарликни келтириб чиқаради**

Қуйидагиларни назарда тутувчи қонун лойиҳалари ишлаб чиқилади:

Жиноят кодексига коррупцияга оид жиноятлар тоифасига кирувчи моддаларнинг аниқ рўйхатини белгилаш

Коррупциявий жиноятларга жазони узоқ муддатли озодликдан маҳрум қилиш жазо чорасигача **кескин қучайтириш**

даромадлар ва мол-мулкни декларациялашда аниқланган **ноқонуний бойлик орттирганлик учун** жавобгарлик ўрнатиш

коррупциявий жиноятлар содир этганларга **енгиллаштирувчи нормалар қўлланилишига** чекловлар белгилаш

"Манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш тўғрисида"ги

"Давлат хизматчиларининг даромадлари ва мол-мулкни декларация қилиш тўғрисида"ги

61

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Коррупцияга қарши курашиш фаолиятини самарали ташкил этишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги № ПҚ-5177-сон қарорига (06.07.2021) асосан

2021 йил 1 сентябрдан бошлаб давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, давлат унитар корхоналари ва муассасалари, давлат улуши 50 фоиздан юқори ишга қабул қилишни очик танлов асосида амалга ошириш ҳамда танлов доирасида ўтказиладиган синов тадбирларини Интернет тармоғи орқали реал вақт режимида кузатишни назарда тутувчи тартиб жорий этилди.

2021 йил 1 октябрдан бошлаб барча давлат органлари ва ташкилотлари, шу жумладан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларида мавжуд штат бирликлари доирасида коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари фаолияти йўлга қўйилди.

Коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари коррупция ҳолатларини барвақт аниқлаш ва олдини олиш, уларнинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш, манфаатлар тўқнашувига йўл қўймаслик ҳамда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш чораларини кўриш учун масъул ҳисобланиши белгиланди.

Коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари раҳбарлари давлат органлари ва ташкилотлари томонидан Коррупцияга қарши курашиш агентлиги билан биргаликда ўтказиладиган очик танлов асосида ишга қабул қилиниши, уларни лавозимидан озод этиш масаласи Агентлик билан келишилиши белгиланди.

**Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директорининг
2021 йил 6 сентябрдаги 27-сон буйруғи билан Коррупцияга қарши ички назорат
тузилмалари фаолияти тўғрисидаги Намунавий низом тасдиқланган.**

Унга кўра назорат тузилмаларининг асосий мақсади :

ташкилотда, шунингдек, унинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида коррупцияга қарши кураш бўйича ISO37001:2016 халқаро стандарти талабларига жавоб берувчи комплекс тизимни, хусусан, коррупцияга қарши курашиш тизимини жорий этиш ва ривожлантириш,

коррупциявий ҳолатларни барвақт аниқлаш ва уларнинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш,

коррупциявий хатти-ҳаракатлар содир этилишининг олдини олиш, ташкилот тизими ходимларида коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш мақсадида уларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини ошириш,

ташкилот тизимида коррупцияга қарши профилактик чоратadbирларни ташкил этиш,

коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги ҳужжатлар ижросини таъминлашдан иборат.

Бундан ташқари Агентлик томонидан:

1

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида манфаатлар тўқнашувини бошқариш бўйича низом,

2

Давлат органлари ва ташкилотларининг коррупцияга қарши курашиш бўйича сиёсати, давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида коррупциявий хавф-хатарларни баҳолаш услубиёти,

3

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмалари ходимларининг этика ва коррупцияга қарши курашиш соҳасида ўқитилишини ташкил қилиш бўйича йўриқнома,

4

Давлат органлари ва ташкилотлари, унинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида контрагентларни текширишга оид йўриқнома,

5

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларига ишга қабул қилинаётган номзодларни текшириш бўйича йўриқнома,

6

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида коррупцияга қарши кураш тизимининг ҳолати тўғрисидаги ҳисоботни шакллантириш ва тақдим этиш бўйича низом,

7

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларига алоқа каналлари орқали коррупциявий хатти-ҳаракатлар тўғрисида келиб тушган хабарларни қабул қилиш ва кўриб чиқиш регламенти,

8

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмаларида коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш услубиёти,

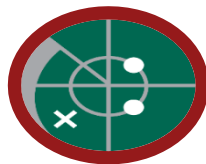
Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг ҳудудий ва таркибий бўлинмалари ходимларининг коррупциявий хатти-ҳаракатлари ва одоб-ахлоқ қоидаларини бузиш ҳолатлари устидан хизмат текширувлари ўтказиш бўйича регламентлар ишлаб чиқилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 12 январдаги “Коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини рейтинг баҳолаш тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-81-сон қарори қабул қилинди. Қарор билан давлат органлари ва ташкилотлари, шу жумладан, маҳаллий давлат ҳокимияти органларида коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирларнинг самарадорлигини таҳлил қилиш, баҳолаш ва камчиликларни бартараф этишга қаратилган **Коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини рейтинг баҳолаш тизимини жорий этиш**ди.

Рейтинг қуйидаги бешта йўналиш бўйича белгиланган индикаторлар асосида амалга оширилади:

давлат ташкилотларида коррупцияга қарши курашиш бўйича механизм ва ҳуқуқий асосларнинг яратилганлиги ҳамда амалиётга татбиқ этилганлиги;

коррупциявий хавф-хатарларни аниқлаш, баҳолаш ва уларни камайтириш бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилганлиги;

давлат ташкилотлари раҳбарларининг коррупцияга қарши мурасасиз муносабатни кўрсатувчи хатти-ҳаракатларининг мавжудлиги;

ҳодимларнинг коррупцияга қарши курашишга оид ички тартиб-таомиллардан хабардорлиги ҳамда ушбу соҳада билим ва кўникмаларини ошириш бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилганлиги;

коррупцияга қарши курашиш бўйича тегишли соҳа ёки тармоқ кесимида аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, ушбу иллатга нисбатан мурасасиз муносабатни шакллантиришга қаратилган тарғибот тадбирларининг самарадорлиги баҳолашга қаратилган.